

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.—Manuscrisuri nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele

BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik, în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII. Erzsebet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o seriă garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare.—Publicări mai dese după tarife și învoială.—RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 4.)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone.—Un exemplar 10 bani.—Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 22.—Anul LXIV.

Brașov, Duminică 28 Ianuarie (10 Februarie).

1901.

Demisiunea cabinetului Carp.

În cele din urmă cabinetul român totuși n'a putut să ajungă la o înțelegere cu acea parte a majorității parlamentare, care nu părtinea proiectele de nouă dări, ce le-a prezentat primul ministru și ministru de finance P. P. Carp camerei, și astfel a creșut de a sa datoriă de a depune demisiunea sa în mâinile Regelui.

Martia trecută deputatul Delavrancea a interpellat pe d-l Carp asupra situațiunii politice și a cerut lămuriri cu privire la ea. În ședința de Joi d-l Carp a dat această lămurire și a arătat și motivele demisiunii cabinetului. Aderenții guvernului tușiunei au voit a tranșa conflictul printr'un vot al adunării, propunând adevărat o motiune de încredere în urma interpelării lui Delavrancea.

Guvernul însă, cum ne spune organul său autorizat, n'a aflat de bine ca acest conflict să fiă tranșat printr'un astfel de vot al adunării, căci este de părere, că un vot de încredere s'ar fi putut tălmăci ca fiind rezultatul unei presiuni exercitate de guvern asupra camerei. Un asemenea vot ar fi transformat conflictul, ivit asupra unei întrebări financiare, într'un conflict politic între membrii unuia și aceluiași partid; pe de altă parte un vot de neîncredere dat guvernului în urma unei astfel de motiuni, n'ar fi fost, decât o nouă constatare, că o mare parte a camerei se opune contra legilor de impozite propuse de guvern.

Etă ce scrie „Conservatorul“ cu privire la lămuririle date de d-l Carp în ședința de Joi a camerei:

Guvernul, în ședința de ieri a Camerei, și-a lămurit situațiunea politică, situațiune care de vreo 10 zile nu era bine lămurită.

D. prim-ministru Carp și ministru de finance, a răspuns interpelării d-lui Delavrancea. Cu francheța și lealitatea sa obișnuită d. Carp a arătat, că situațiunea guvernului nu mai poate dăinui, are însă convingerea, că în adevăr nimeni nu s'a condus de interese personale în această împrejurare. Și d. Carp a terminat, spunând următoarele: „Convingerea mea este, că guvernul nu mai are nici tăria morală, nici tăria materială d'a merge mai departe și nici încrederea parlamentului. Voi ști din această adăncă a mea convingere să trag concluziunile necesare atunci, când va fi momentul oportun“.

Acum se născă întrebarea cum se va rezolva această criză ministerială? Situațiunea țării este gravă din cauza strîmtoarei în care au ajuns finanțele statului și deci în asemenea momente este de o îndoită însemnătate cestiunea cum se va rezolva această criză.

Sunt cestiuni, dice amintitul diar, în cari disciplina de partid nu poate, nu trebuie să impună nici majorității de a vota orbesce ceea ce-i cere guvernul, nici guvernului de a-i impune majorității ideile sale. Din asemenea cestiuni fac parte legile de impozite (dări), cari interesază pe fiă-care cetățean.

Cum va avisa Regele în urma dimisiunii ce a depus cabinetul în mâinile sale? Acesta, firesc, nu se poate ști, tocmai fiind situațiunea atât de dificilă și complicată.

Trei sunt posibilitățile ce se nasc din împrejurările date.

Regele în cazul când ar fi convins, că modalitatea propusă de guvern ar fi cea mai bună, poate să avertizeze așa, ca să dea guvernului disolvarea Camerei și guvernul să apeleze apoi la țără. Altă soluțiune poate fi, că cei ce reprezintă în majoritate opozițiunea față cu proiectele

tele d-lui Carp să fiă chemați a forma noul guvern.

În fine Regele poate apela la partidul liberal, în care cas guvernul conservator ar fi înlocuit de un guvern liberal.

Orî care ar fi soluțiunea, dorința tuturor Românilor de bine este, ca ea să contribuie la ușurarea și nu la agravarea situațiunii financiare a țării.

Revista politică.

Săptămâna acesta a fost bogată în întâmplări politice, atât înăuntru cât și înafară. Înăuntru țării s'a făcut chiar vîrsare de sânge și mîrte de om cu ocaziunea alegerei de deputat în Tîrgu-Mureșului, unde glonțele gendarmilor au culcat pe veciă la pămînt pe patru Unguri, er pe alții vreo șase i-au rănit greu. O mică descriere a casului dăm la alt loc al numărului nostru de adî.

Cum inse cei omorîți erau pe partea kossuthiștilor, corifeii acestei partide au adus întâmplarea în ședința de Joi a dietei, care a fost extraordinar de furtunosă. Zarva, sgo-motul, sbieretele, țipetele și amenințările au fost nota caracteristică a acestei ședințe.

Cel dintăi luă cuvîntul căpetenia kossuthiștilor, Francisc Kossuth. Palid ca mîrtea și iritat în mare măsură își începî discursul cu cuvintele: „Sânge unguresc a curs, vîrsat de glonț unguresc“. „S'a folosit și baioneta“, continuă el. „Unde ajungem c'un astfel de sistem... Scandal ne mai pomenit pentru guvernul, care nu scie să pună la cale organele lui, ca să respecte dreptul, legea și dreptatea“. Kossuth cere pedepsirea criminalilor și de-

clară, că debateri liniștite nu vor fi în dietă până când guvernul nu va da satisfacțiune.—Îa cuvîntul *Thalyi*, care dișe, că se poate „că din Viena s'a dat porunca secretă, ca și în Ungaria să se provoce disordini și turburări“. — *Csavoisky* e și mai porav. El acuză și amenință guvernul în cele mai aspre cuvinte și sfîrșesce dicînd: *mîrte cabinetului, mîrte grabnică și rușinosă*. — *Pichler* acuză pe fișpanul Miko dela Tîrgu-Mureșului de „imoralitate și de purtare fără caracter“. El fî provocat la ordine, dîr atunci stînga kossuthistă isbucnesce în strigăte furtunose: „Nu provocați pe nimeni la ordine aici. Ticăloșii!“ Kossuthiștii sar de pe bănci și bat pupitrele. *Pichler* repetă, ce a diș despre fișpanul Miko. — Îa atunci cuvîntul ministru de finance *Lukács* în numele guvernului. El declară, că regretă vîrsarea de sânge și promite cercetarea cea mai riguroasă și pedepsirea celor vinovați.

Vorbesc și secretarul din ministeriul de interne *Gullner*, care încă declară, că pedepsirea și investigația vor fi cât se poate mai stricte.

Urmară după toate acestea un șir de interpelări urgente adresate guvernului. *Visontai*, între aplausele camerei, făcî prețioasă constatare, că în timp de 6 ani au fost puși în Ungaria prin glonțele gendarmilor vieți a 500 de omeni.

În tot decursul ședinței numai despre casul sîngeros din Tîrgu-Mureșului s'a vorbit. Au făcut'o vr'o dată măcar kossuthiștii din dietă, său alți „patrioți“ cu gura mare, ca să vorbescă și interpeleze atunci, când glonțele gendarmilor au frînt oșele Românilor și au stîns numeroase vieți românesce?

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

„Romana“.

*Rosa sôrele o desface,
pe-a ei foi cetesci Romana,
Joc compus din Hăteșana,
unde Ulpi n'floria,
Ș'n Abrud în văi de munte,
Mureșul și Timișiana,
Și cât Someșul cruceșca
a sa datină și lățea.
Asta jôcă și Olteana;
așa cîntă pe la noi;
Tot Românii și are parțea,
cînd se smulge din nevoi.
Iacob Mureșianu.*

Nu ne aducem aminte, ca la noi Români să se fi serbat vre-odată jubileul unui joc național.

Românul, când se smulge din nevoi și intră în joc, nu mai intrăbă la ce dată s'a născut jocul. Ar fi și greu să vrea cineva să sciricească de când poporul jôcă la sunetul viorei lăutarului „Hăteșana“ „Abrudeana“, „Someșana“, orî „Olteana“.

Altfel stă lucrul cu așa numitele dansuri de salon. Acestea sunt de o dată mai nouă, de când adevărat au început și Români

să introducă încet încet în mijlocul lor moravuri ale lumeni civilizate apusene.

Pe la 1850/51, după încetarea turburărilor, în societatea română din Brașov, vestitul oraș comercial al Ardealului, se produse o mișcare viună și pliuă de avînt în viața socială națională. Români dădeau cele mai frumoșe petreceri în parte mare cu teatru de diletanți și cele mai multe în scop de binefacere, venind mai ales în ajutorul gimnasiului român din loc, a căreia temelie se puse în 1850. Se aranjau pe atunci așa numite picnicuri, apoi și baluri, dîr acestea se încetățeniră în societatea română numai după înființarea Reuniunii femeilor române, care a dat primul său bal în ierna anului 1851.

Până atunci erau picnicurile la ordinea zilei și despre un asemenea picnic scrie „Gazeta Transilvaniei“ dela 29 Ianuarie v. 1850 următoarele:

„Brașov. Se mai ougetăm și la zile de petreceri nu tot la serioșe.

Inaugurarea saltului național în picnicul din Duminică trecută prin împărțire de flori la damele și damicelele, care-l jucară, produse în familiile noastre o plăcere din cele mai rare și mai sincere.

O singură suveniră învrăstă impresiunile inimelor, căci acea Duminică era ani-

versarea lovirei a doua dela Hérman și a morții căpitanului Itul cu ceilalți contrați ai săi de arme“.

Jocul acesta național, de care se amintesc mai sus, a fost „saltul regulat național“ „Romana“, care curînd s'a încetățenit la toți Români din Transilvania, Banat și Țera Ungurescă și a trecut si în Bucovina și nu numai odată a fost produs în acești 50 de ani din urmă și în orașele principale ale României. Erau acum 50 de ani dansurile de colonă, numite și de salon, său contra-dansuri ceva nou și străgător, căci numai cu câțiva ani mai înainte își făcî intrarea în orașul nostru cuadrillul frances.

Și cum domnea cea mai frumoșă armonie și insuflăre în societatea română din Brașov, ideia de a-se compune și un dans român de colonă, care să reprezente și să unescă în sine cele mai populare jocuri naționale românesce dela noi, s'a făcut curînd faptă.

Încă în ierna anului 1849/50 s'a compus acest salt regulat național în casa lui Iacob Mureșianu, fiind el însuși inițiatorul și aranjatorul lui, ca unul, care cunosea dansurile române de pe la noi, precum și musca lor. La compunerea dansului a

conlucrat Stefan Emilian, architect și bun musician, care se afla pe atunci în Brașov. Dînsul a aranjat musica după toate regulile musicale și a acomodat'o melodiilor și figurilor stabilite de I. Mureșianu, cele din urmă cu concursul unui dibaci măestru de dans, cu numele Kammauf. Răposatul profesor și Redactor a dat și numele jocului, al cărui botez, pe numele „Romana“, s'a făcut la începutul lui Ianuarie 1850 în casele comerciantului George Ioan.

„Romana“ a fost dansată mai întâi în public la balul „Reuniunii femeilor române“ în 31 Ianuarie 1851 și prin coincidența lui cu întemeierea acestei societăți, a rămas jocul predilect la balurile vestite ale Reuniunii.

Peste câte-va se zile împlinesc dîr 50 de ani de când „Romana“ s'a jucat prima-ori în public la primul bal al „Reuniunii femeilor române“ și este un frumos sentiment de pietate, ce-l documentează Reuniunea și junimea noastră prin hotărîrea, ce au luat'o, ca cu ocaziunea balului, ce se va da Martia viitoare în legătură cu festivitățile jubulare ale Reuniunii femeilor române, să se serbeze și jubileul dansului național „Romana“.

e.

Duminea trecută Majestatea Sa monarhul a deschis în mod sərbătorec cele două camere ale „Reichsrath“-ului în palatul din Viena. Discursul tronului a fost ca nici-odată foarte voluminos. În partea întâi se înșiră problemele economice, justițiar și culturale, ce guvernul are de gând să le prezenteze parlamentului spre rezolvare în formă de proiecte de legi. În partea a doua a discursului se arată binefacerile, ce le-a adus constituția, pe care, duse monarhul, „am dat-o din voință liberă imperiului meu“. Cu atât mai dureros l'a atins pe monarhul, că ultimele sesiuni ale parlamentului n'au dat rōdele așteptate. Față cu această își exprimă dorința, ca parlamentul să lucreze și deputații să corespundă datorințelor, ce le au față de poporațiunea imperiului, căci — dize — încetarea și pe viitor a funcționării legislațiunii ar fi un lucru foarte regretabil. Discursul accentuează apoi, că toate intențiunile îndreptate spre dezvoltarea spirituală și materială, rămân zadarnice în urma cerțelor de limbă și experiența a arătat, că încercările guvernului privitor la rezolvarea cesțiunilor, cari formeză simburile acestor certe, n'au putut duce până ați la un rezultat desăvirșit.

După toate acestea discursul revine asupra cesțiunilor de limbă, dizecând, că guvernul vede într-o soluțiune a cesțiunilor de limbă pendente totodată un postulat de dreptate și de rațiune de stat, dier în unele sfere ale administrațiunii guvernul este dator să susțină neatinsă unitatea limbii.

În fine discursul asigură, că privirea monarhului se îndreptă pururea spre binele poporilor sale, de aceea îndemnă pe deputați, ca prin nisuițe frățesc să pună temeiul unei păci corespunzătoare trebuințelor timpului de aci, și dize: „Arătați, d-lor, generațiilor viitoare un exemplu strălucit despre aceea, cum trebuie aduse în consonanță dorințele singurate cu binele comun“. Apoi finese: „Lucrați d-lor, și veți vedea lucrând poporul întreg“.

Vineri „Reichsrath“-ul a ținut a treia ședință. Lupta se dă acum în jurul alegerii președintelui. Partidele fiind mult interesate în cesțiunea această, se așteptă discusiuni sgomotose.

Impăratul Wilhelm al Germaniei a fost dizele trecute obiectul unor vii manifestațiuni în Londra, unde se duse din Windsor, însoțit de Regele Angliei și de principele moștenitor german. Manifestațiilor acestora li-se dă și ore-care importantă politică. Mult mai viu e comentat în

gazetele englezesce și nemțesci faptul, că împăratul Germaniei a conferit lordului Roberts, comandantul suprem al armatei engleze, ordinul „Vulturului negru“. Din incidentul acesta și mai ales din prilejul manifestațiunilor, ce le-au făcut londonesii împăratului, o fōie germană fruntașă dize, că în alte vremuri manifestațiile englezesce ar fi fost privite în Germania ca un simplu act de curtoasiă, aci însă și pe câtă vreme bantue în Africa-sudică un război păgân și nedrept în contra Burilor, un gol foarte mare și simțit desparte opinia publică germană de opinia publică din Anglia. Buri au pe partea lor simpatiile poporului german, căci cauzele acestui război le-a desaprobat întreaga lume civilizată. Articolul fōiei germane a produs senzația cu atât mai mare, cu cât ea este inspirată din cercurile ministeriului de externe german.

În Italia a izbucnit criză ministerială. Ministru-președinte Saracco a prezentat alaltăeri Regelui demisiunea întregului cabinet. Regele n'a decis imediat. El se va constătui cu membrii mai distinși ai camerei și senatului și cu președinții acestora asupra crizei. — Causa demisiunii ministeriului este o interpelațiă, ce i-s'a adresat în cesțiunea disolvării camerei muncitorilor din Genua în Decembrie anul trecut. În ședința de Miercuri a parlamentului s'a primit o propunere a deputatului Fulci, care desaproabă procederea guvernului față cu camera muncitorilor din Genua. Votul acesta de desaproabare a făcut pe guvern să tragă consecențele, adică să-și dea demisiunea.

În Africa sudică continuă fără încetare războiul dintre Buri și Englesi. Dizele din urmă Buri au secerat țări victorii frumoase și amenință pe Englesi în cele mai însemnate puncte. O colonă de Buri a trecut chiar pe teritoriu portughez, amenințând să ocupe orașul Lourenzo-Marquez. — Greu înrângere au suferit Englesii la Modderfontein. Buri atacându-le garnisōna de aci, au prins-o în număr de vr'o 200 soldați. Kitchener a trimis îndată trupe, ca s'o libereze, însă Buri le au bătut și respins cu mari pierderi.

După scirile mai noue guvernul din Londra a decis să mai trimită lui Kitchener încă 30,000 soldați cavaleriă, fiind-că el are lipsă neamnată de trupe prospete, mai ales în Capland, unde situațiunea devine dize de aci tot mai primejdiosă, după-ce și generalul bur Dewett a năvălit în Capland.

Stările în China sunt încă tot incurcate. Ambasadorii și plenipotențiunii chineze s'au întrunit țări alaltăeri în conferență. Ambasadorul francez a cetit un memorandum, în care se cere, drept condițiune a păcii, pedepsirea cu mōrte a 15 persoane de frunte chineze, între cari principii Tuan și Lan. La acesta reprezentantul chinez Li-Hung-Ciang a cetit o telegramă a împăratului, în care acesta promite, că va implini toate condițiunile echitabile. El e gata a face să fiă executăți toți criminalii, afară de principii Tuan și Lan, pe cari însă îi va esila.

Jubileul Reuniunii femeilor române.

Marti, 30 Ianuarie v., în ziua de trei Sfinți, se va serba în Brașov jubileul de 50 de ani al existenței Reuniunii femeilor române, constituită interinmal în Martie 1850 și întârită definitiv prin aprobarea statutelor sale de către guvernul transilvan de atunci la 29 Octomvrie a aceluiași an.

Serbara, care promite a fi una din cele mai frumoase și demne, va decurge după următorul program:

Programul festivităților pentru iubilul de 50 de ani al Reuniunii femeilor române din Brașov.

Reuniunii femeilor române din Brașov, ce se va ține Marti în 30 Ianuarie (12 Febr.) 1901.

I.

1) La 9 ore dimineața parastas pentru inițiatorii, înființătorii și binefăcătorii Reuniunii, în Biserica Sf. Nicolae din Scheit.

2) După parastas închinunarea mormintelor inițiatorilor, a președintelor și a membrilor răposate din primul comitet, precum și a secretarilor răposati ai Reuniunii.

II.

Ședința festivă, care se va ține în sala cea mare a gimnasiunii române gr. or. la 11 ore a. m., după următorul program:

1. Deschiderea ședinței din partea președintei Reuniunii, d-na Agnes Dușoiu.

2. „Psalmul XVI“, de Eusebiu Nandyczewik, esecutat de corul Reuniunii române de gimn. și cântări, condus de d-l G. Dima.

3. Discurs festiv, ținut de dōmna Elena A. Mureșianu.

4. Declamațiune, esecutată de o elevă din Internatul orfanelor, întreținut de Reuniune.

5. „Misiunea femeii române“, disertațiune de d-na Maria B. Baiulescu.

6. „Imn de mulțămintă“, de S. J. Jassohn, esecutat de corul Reuniunii române de gimnastică și cântări, condus de d-nul G. Dima.

III.
La 8 ore sēra bal în sala Redutei orașenesci.

Brașov, în Ianuarie 1901.

Comitetul Reuniunii.

N.B. Biletetele de intrare la ședința festivă se capēta la secretarul Reuniunii, Lazar Nastasi.

Serbara dizei de 24 Ianuarie în București. „Liga culturală“ a serbat Miercuri la Ateneu aniversarea dizei de 24 Ianuarie, Unirea Principatelor. Sale era ocupată de lume. Serbara s'a început cu romanța „O Romēniă“, cântată de corul liceului Lazăr, sub conducerea măestrului de musică d-l I. Costescu. D-l V. A. Urechid, primit în aplause entusiaste, a vorbit despre înființarea Ligii, progresele făcute și însemnătatea acestei instituțiuni pentru cultura națională. Corul a cântat apoi „Ale gândurilor valuri“, poesie de d-l V. D. Păun, musică de d-l Costescu. D-l Gr. Toculescu a ținut în urmă o conferință despre „Insemnătatea dizei de 24 Ianuarie.“ Serbara s'a terminat prin imnul „Deșteptă te Romēne“, cântat de corul liceului.

Societatea științifică literară „Timiermea română“ a sărbătorit de asemenea, printr-o serată literară, aniversarea de Miercuri a Unirei Principatelor. Cu prilejul acesta d. Nicolae S. Dumbrăscu, președintele societății, a ținut o conferință asupra „Unirei“, în fața unei numeroase asistențe, printre care multe dōmne și domnișōre. D-l Th. Speranță a citit apoi trei buciți originale: „Trămbișul dela Grivița“ și „Curcunii din război“, versuri, și „Comisariatul din podul Iloaiei“, nvelă. În urmă s'a dansat până târziu noptea. Mare parte dintre dōmne și domnișōre erau în costum național.

Alegere cu vērșare de sânge.

Miercuri s'a făcut în Tergu-Mureșului (Murș-Oșoheiu) alegere de deputat în două cercuri electorale. În cercul al doilea erau candidați: guvernamentalul Tuuszik și kosuthistul Bedőhazy.

Pe când se dedeau voturile pentru candidatul guvernamental, ca fulgerul se răspândește vestea, că într-una din stradele orașului gendarmeria a pușcat asupra poporului, din care 3 au fost omorâți și mai mulți greu, sēu mai ușor răniți. Scirea era adevărată.

După fōia „Székely Lapok“ din Tergu-Mureșului, în strada amintită poporul adunat și ațîțat începă să insulte pe unii din alegătorii guvernamentali. Gendarmeria a intervenit, ca să-i mulcomescă, și atunci furia poporului s'a îndreptat în contra celor cu pană de cocoș. Mai întâi i-au tratat cu injurătură, apoi au început să bombardeze pe gendarmi cu pietrii ascunse în glōnțe de zăpadă. O piatră a rupt unui gendarm doi dinți, pe altul l'a lovit în față, pe al treilea l'au trântit la pământ și i-au sfirțicat hainele, ăr altui gen-

Istoria lui Mucc cel mic.

(După W. Hauff.)

În patria mea trăia un om, pe care toți ōmenii îl numiau Mucc cel mic și pe care nu l'oiu uita în veci, că din pricina lui mâncai odată bătăia lui Sân-Petru. Micul Mucc era un holteiu bătrân și totuși nu era mai înalt, decât de 3—4 urme și trupul lui cel subțirel purta un cap mult mai gros și mai butucănos, decât al altor ōmeni. Cel mult la patru săptămâni de eșia odată din oasă, și când se preumbla pe coperișul casei, gândeai, că numai capul i-a eșit la preumblare. Noi, copii rēi ce eram, ne băteam joc de micul om și-i cântam și-i descântam:

Om micuț și mititel,
Tu ședți singur singurel
Într-o casă mare
Și ești la preumblare
Numai odată într-o lună,
Și ai nasul cât o prună,
Era capul cât un munte,
Vino, treci pe punte

Să ved scii fugi
Măcar pân' aci?!

După acest descântec, veți bine, o luam raita, cu toate că el nu ne făcea nimic. Pot dize, că între toți copiii eu eram dōr' cel mai fără obraz față cu micul Mucc: îl trăgeam de manta, cât adesea să împiedeca în pantofii cei mari de cădea. Atunci eram grozav de voios, rideam de mă prăpădeam, dier imi trecu voia de ris, când îl vedui odată întrând la noi. Mă ascunsei și vedui cu ochii cu ce cinste mare l'a petrecut tata, când s'a dus dela noi. Mult timp nu cutezai să ies de unde eram pitulat, dier fōmea totuși m'a scos într'un târziu. Tremurând eșii înainte tatii, care-mi dize într'un ton serios: „Tu ai batjocurit pe micul Mucc? O să-ți spun povestea lui și mai mult să nu-l batjocuresci! De-ocamdată-i capēta cele îndatinate“. Cele îndatinate erau 25 de vergi, care de astă-dată mi-s'au și numărat fără scădere. Mai târziu mi-a spus povestea:

Tata lui Mucc cel mic a fost un om

sērac din Nicea, dier om de omenia, care trăia chiar așa de retras, ca și feciorul lui, care-i urit și pitic, cum îl veți. Micul Mucc însă fu cu șese-spre-dece ani un băiețan isteț, rămăsese de timpuriu orfan și de tată. Nemilōsele neamuri, cărora tată-s'o rămăsese dator cu bani, alungară pe piticul din casă și nu-i dădură decât hainele rămase de tatăl sēu, care, veți bine, lui îi erau prea mari; dier și-le scurtă și strimță după trupul lui și le portă până'n ziua de aci. Așa eși din locul lui natal și plecă în lume să-și afle norocul. În ziua a treia, după plecare, vedu pe o ridicătură o cetate mare, pe ale cărei ziduri strălucea semi-luna și-și îndreptă pașii într-acolo, pe lângă totă obosēla de care era cuprins, căci își gândeai: „Aci mi-oiu afla norocul!“ După lungă cale ajunse la cetate chiar pe la amēdi. Acolo își așternu manteluța, își ascuse pumnarul, își spală picioarele de praf și intră pe portă. Străbătū mai multe strade, dier nu i-se deschise nici o ușă. Chiar privia lăcom la o casă frumoasă și mare, când de acolo se deschise o ferēștră

și o babă bătrână începă a striga cu glas cântător:

Haideti la mătușă
Că-i gata mănecarea
Masa e nărcată,
Haideti dup'olaltă
Vecini și vecine,
Haideti toți la mine!

Ușa se deschise și Mucc vedu întrând în lăuntru o mulțime de câni și de pisici. În urmă își luă inima n dinți și intră și el înlăuntru. Bătrâna sta pe trepte și-l întrebă dosnic, ce poftesc.

— „Tu ai chemat pe toți la mănecare, și fiind că eu is atât de flămēnd, venii și eu.“

— „De unde-mi vii? Intrăgă cetatea scie, că eu pregătesc mănecare numai pentru pisicile mele.“

Mucc își spuse totă povestea și o rugă să-l lase să mănecă cu pisicile ei. Buna bătrână îl și lăsă și așa — după multă vreme — se sătură odată bine.

După-ce se sătură bine, îl privi bătrâna lung și apoi dize: „Micule Mucc, rămăi

darm i-au smuls pușca din mână. După repetite provocări poporul n'a voit să se astîmpere, și atunci gendarmii au tras focuri de pușcă. S'au dat mai întâiu 8 pușcături, apoi 4. La primul foc trei inși cădură omorîți și vr'o 6 răniți. Dintre cei greu răniți unul a murit în spital. Nicî unul dintre cei omorîți și răniți nu era alegător.

Așa descriu cazul oficioșii guvernului. Foile din opoziția însă vorbesc cu totul alt-fel.

Orî-cum s'ar fi întemplat însă, este o dovadă, că și sub era lui Szell alegerile se fac cu ajutorul glonțului și al baionetei. Că ce mare turburare a produs la kossuthiști cazul acesta, am arătat mai sus.

S'a pornit îndată strictă cercetare pentru a descoperi pe cei vinovați. Organele guvernului își dau toate silințele a înfrumuseța lucrul și a abate răspunderea pentru fapt dela gendarmii și autoritățile politice.

SCRILE DILEI.

— 27 Ianuarie v.

Dela Reuniunea femeilor române din loc ni-se împărtășesc, că acei P. T. Domni, cari s'au prezentat pentru bilete de intrare la *ședința festivă*, pot să-și ia aceste bilete dela d-l prof. L. Nastasi Duminecă în 10 Februarie (28 Ian. st. v.) între orele 9 și 10 a. m. în sala de conferințe profesorală a gimnasiului român. — Spre orientarea publicului, care dorește să participe la festivități, se mai comunică: a) Marți în 12 Feb. n. (30 Ian. v.) la 8 ore dimineața se va începe *liturgia* în biserica Sf. Nicolae din Schei, după liturgia se va celebra parastasul prevădută în program, așa ca la 9¹/₂ ore serviciul divin să fie terminat. b) Imediat după parastas se va purcede la *incununarea mormintelor*, mai întâiu în cimiterul bisericii sf. Nicolae, unde va participa întreg publicul. c) După terminarea incununării în cimiterul bisericii Sf. Nicolae, publicul se va împărți în două grupe, dintre cari una va merge să incununeze mormintele acelor membri meritați ai Reuniunii, cari se află înmormențați în cimiterul de pe Tocoile, și o grupă va merge tot spre acest scop în cimiterul din Gröver. d) La 10³/₄ ore se va deschide sala gimnasiului, când publicul — pe lângă prezentarea biletelor — va intra în sală. Punct la 11 ore se va începe *ședința festivă*, când apoi se vor închide ușile salei.

O școală fără învățător. Diarul „Budapester Tagblatt“ primesce următoarea știre din Câmpeni (comit. Turda-Arieș): „În anul 1886 erau la școala de stat de aici patru învățători, în anul 1887 s'au redus la trei, în 1888 la doi, până în cele din urmă în anul 1899 a mai rămas un singur învă-

țător, care era tot-odată și director și învățător și învățătoare și cantor la biserică; fără îndoială, ceva ce rar se pomenesc. Munca acosta încordată, se-nțelege, învățătorul n'a putut-o suporta și și-a cerut strămutarea de acolo, ceea-ce s'a și întemplat și în locul lui a fost pus un alt învățător demisionat, și acum reactivat. La începutul anului curent școlar, noul învățător a fost pus în slujbă, pentru-ca după o activitate de aproape trei săptămâni se făcuse pensionat, fără ca în locul lui să fi nimit până acum pentru școala de stat un alt învățător. Urmările sunt, că școala noastră acum stă fără învățător; copiii alergă pe strade, și părinții lor, cari plătesc didactru la școală, jertfesc în zadar; este un adevărat păcat, ce se comite față cu copiii. Și toate acestea se întemplă în mânia, că plătim un arano de 5% pentru scopuri școlare. — Acosta întemplare caracterizează de minune luxul nebun și stricăcios, ce se face pe socotela bieților contribuabili cu școlile de stat prin ținuturile noastre.

Poporațiunea Vienei După datele oficioșe, cu ocaziunea recensământului dela 1 Ianuarie s'a constatat, că Viena are 1,635,647 locuitori. S'au sporit în ultimul deceniu cu 293,750.

Statua lui Lascar Catargiu. La Galați s'a constituit un comitet de inițiativă pentru ridicarea unui monument comemorativ lui Lascar Catargiu. Acest comitet se compune din d-nii: colonel Capșa prefectul județului, Leonida Aslan primarul orașului Galați, Radovic, Niculescu, Macri, Virgil Arion, I. Plesnilă, Poenaru, Hociung, Prințul Cantacuzino, Flandor, dr. Serfiotis, general Scheletti, Robeson și Sgăumala. Cu executarea acestei grandioșe opere a fost însărcinat cunoscutul sculptor Bălăcescu, autorul statuei lui Tudor Vladimirescu, Mircea cel Mare etc. Monumentul va avea înălțime de 8 metri, va fi ornat în bronz, cu pedestalul de granit și va fi gata la 15 Septembrie. Sculptorul Bălăcescu va pleca zilele acestea la Milano, unde își are atelierul, și la 2 Februarie va începe să lucreze la acest monument. Tot atunci va începe să lucreze și la statua lui Mihail-leanu.

Cununii. Ovidiu Borza și Anna Munciu își vor serba cununii Duminecă în 17 Februarie n. în biserica gr. cat. din Șaroușul sășesc. — D-șora Maria G. Păltineanu și d-l Leonte Taus, învățător în Țințari se vor cununa Duminecă în 4 (17) Februarie în biserica gr. or. din Țințari. — D-șora Zinovia I. Morariu din Rotbav și d-l Nicolae I. Moldovan din Bod se vor cununa Duminecă în 28 Februarie v. în biserica gr. or. din Rotbav.

Din Rășnov ni-se știe: „Cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului d-nii Papp Istfan și Fiu au binevoit a dăruia 10 metri flanel pentru copiii săraci dela școala noastră din Rășnov. Darul acesta a și fost împărțit la 6 fetițe. Aducând acosta la cu-

noscința publicului, exprimăm d-nilor numiți cele mai călduroșe mulțumite în numele copiilor împărtășite din darul făcut. — Pentru comit. parochial: I. Hamsea preot“.

Inecată. Din *Sohodol* (Bran) ni-se știe: Servitorea d-lui Rethi din Bran, ficia lui Simon Folosea din Sohodol, voind să aducă apă, a cădută de pe puntea peste care are să treacă în apa Tarcului și s'a inecat. Cadavrul s'a aflat după vre-o două ore, la o depărtare de câțiva kilometri. Când cadavrul nenorocitei oopile a fost dus la casa părintescă, mama acesteia se afla tocmai în momentul născerii. Acosta stranie coincidență e temere, că va costa și viața nefericitei mame.

Mărtea unui poet ceh. Bohemia și poporul ceh au pierdut din nou un mare poet, *Iuliu Zeyer*, un fiu al orașului Praga, a cărui familie era originară din Alsația, și care a murit în vîrstă de 60 de ani. Opera sa îl clasază printre clasicii cehi. Zeyer lasă mai multe poeme epice, nuvele, romane, povestiri și drame. Marea sa epopee „Vysegrad“ a fost tradusă în limba germană. O altă epopee povestesc domnia împăratului Carol IV, cea mai mare figură din istoria Bohemiei. Întemplarea a vrut, ca ultima lui dramă, „Sulamita“, să se jöce pentru prima oară la teatrul național din Praga a doua zi după încetarea sa din viață.

Soția lui Dewett. Un raportor german scrie din Johannesburg următoarele: În celea din urmă, după o vînatore de șese luni, li-a succedat Englesilor să pună mîna pe soția generalului Dewett. Sărmana femeie mi-se tînguia amar, că ea a fost mai rău tratată din partea Englesilor, decât de Căfrii. Ea a fost în persoană la guvernorul militar și i-a declarat, că nu pretinde să fiă tratată ca soția unui general, dăr cel puțin să se porțe față de ea ca cu o femeie onestă. D-na Dewett, cu toate-că e o femeie simpatice și cultă, a fost primită foarte indiferent. A pretins dela ea cuvîntul de onore și când acesta l'a negat, a fost dusă în corturi cu celelalte femei. Generalul Dewett tot-deuna îi făcea soției sale cunoscută mișcarea Englesilor, prin scrisori, astfel numai a putut să se păzescă atîta timp de Englesii ce o urmăreau.

Se caută un comis pentru o prăvălia de ghețe (Brașov), care eventual pöte fi și conducător. Să fiă de naționalitate română, se cere ca să cunoască limbile germană și maghiară și să fiă bine întrodus în braușa papucăriei. Pentru informațiuni a-se adresa la Administrația fôiei noastre.

4) Pentru folosire esteriöră. Durerile de incheiături, de reumatism și soldină, precum și tot felul de aprinderi se vindecă cu succes sigur folosindu-se *spiritul lui Moll*. Prețul unei sticle 1 cor. 80 flieri. Se trimite dînic cu rambursul postală de farmacistul și liferantul curții c. s. reg. A. Moll Viena Tuschlauben 9. În farmaciile din provincie să se cëră preparatul A. Moll prevădută cu marca de contravenția și subscriere.

Din Sătmar-Ugocea.

— Februarie 1901.

Domnule Redactor! Voiți se relevez unele momente îmbucurătoare din viața socială românească din părțile Ugocei și Sătmarului, cari momente caracterizează în des-tul și arată asupra vederilor și a spiritului de care sunt conduși Românii din părțile acestea espuse.

O fac acosta în conștiință, că cetitorii „Gazetei Transilvaniei“ și în genere publicul românesc, știu să aprecieze rolul și importanța acestui ținut, unde locuiesc în masse compacte și considerabile popor românesc, al cărui graiu curat ca cristalul e așa de dulce și frumos și care cu atîta devoțiune și-a conservat individualitatea sa națională, portul, datinile, iubirea de neam și lege.

Intre momentele, ce pot fi considerate ca un bun augur la noi, în ceea-ce privește atitudinea viitoare a inteligenței noastre, amintesc convenirea socială, ce o am avut în luna lui Ianuarie în Gherța-mică la bravul preot Ioan Serbac Serbarea unei onomastice a dat prilej la acosta convenire. Ce-i drept, o serbare onomastică n'ar merita în sine o atențiune mai mare, de cumva acosta n'ar fi eșit din cadrul convenirilor simple și decă prin spiritul avîntat, ce a domnit în decursul ei, n'ar fi ajuns să fiă o adevărată petrecere românească.

Nivelul numitei petreceri l'a ridicat marele număr al distinsilor oșpeți participanți. Elita societății românești a fost întrunită aici. În special bine a fost reprezentată corporațiunea preoților, în prima linie din tractul Turțului și alte tracte din Sătmar. N'au absentat nici oficialii civili din neamul nostru, cari dovediră prin asta, că nu li-e tēmă de a se afirma de Români. Cu bucurie se salutau unul pe altul, veselii de ocaziunea bine venită și unde la oaltă vor pută să schimbe idei.

Culmea petrecerei a fost la masa ospitală a harnicului preot din loc, când cu seria toastelor. Acum sentimentele sincere erump din inimile Românilor preșenți în frumoșe discursuri, în cari cu mult simț și entusiasm accentuează idei salutare, idei, cari pot servi drept devisă în ce privește atitudinea și misiunea fiă-căruia după poziția sa.

Un alt moment în viața noastră națională din acest ținut este faptul petrecut în congregația comitatensă din Sătmar, unde în timpul recent mai de multe-ori a pășit pe arenă împotriva adversarilor noștri părintele Const. Lucaciu, susținînd și apărînd cu energiă cauza dreptă a Românilor. Îndeosebi în ședința ultimă a reprezentanței comitatului, când cu desbaterea faimösei adrese a Securilor din Trei-scaune pentru modificarea legii naționalităților. Nu e un fenomen ordinar acesta în comit. Sătmar asta apare și din replica combatanților unguri, cari în furia șovinismului lor își exprimau mirarea, cum vorbitorul român cutéză a produce discuțiuni asupra unei ces-

la mine în slujbă, pentru ostenelă fi trăi bine“. Micul Mucc se bucură de mîncarea pisicilor și intră ca servitor la dōmna Ahavzi. Lucrul lui era să pieptine pisicile și să aibă grijă de ele. La început toate mergeau bine, dăr nu mult ținū binele, că blăstămatele de pisici îi făceau mult necaz și mai avea neînțelegeri și cu stăpāna pentru ele, din care pricină se hotărî să mērgă dela ea. Aștepta numai, dăr i-a plăti pe cāt a slugit. Intr'o chiliă indosită și bine închisă, află el că-și ține dōmna Ahavzi bunătățile, dăr cum să ajungă la ele?

Intr'o dimineță, când era dusă stăpāna de acasă, veni la el unul din cățelușii, ce era rău tratat de stăpāna și care se alipia bucuros de micul Mucc, fiind-că acesta îl desmerda. Numai decăt băgă de seamă, că cățelul îi pricepe gāndul și voescă a-l duce, unde doria el să ajungă, adecă în căsuța cu comorile. L'a și dus pe căi indosite, dăr acolo nu află banii, ci numai vechituri de tot felul și se înholbă mult încoace și încolo, dōră va afla ceva de preț.

După multă căutare află un vas de cristal, care-i plăcū tare și se ridică la el să-l iee 'n mână, să-l privească mai de-amăruntul. Dăr cāt se 'nspăimāntă! Coperișul, pe care nu-l observase, cădū și se sparse în mii de bucățele. Înmărmuri de spaimă. „Șörtea lui era hotărîtă. Trebui să se care de aci, că de-l afla bētrāna, îl dobla cea sfāntă. Era hotărît să plece, dăr mai privi odată în jur de sine, să vadă, n'a afla ceva, ce i-ar fi bun în călătoriă. Ochii i-se pironiră pe o pāreche de pantofi; frumoși nu erau, dăr erau mult mai buni, decăt ai lui. Îndatā-și băgă piciorușele în ei și luă repede un bețișor frumos, ce era acolea de-andemānă și se strecură din casă 'n curte, din curte 'n cetate și din cetate la largul, dăr forțe iute, că pantofii îl sileau să mērgă mult mai iute, de cum credea el, că pöte merge, ba și când voi să stea în loc, nu pută, că pantofii-l duceau. Numai când se gāndi rișînd să strige ho! ca la cai când îi opresci, numai atunci se opriră pantofii repede și el cădū jos.

Astfel dēră el s'a ales totuși cu ceva

din slugit, ce i-ar pută fi de folos în viață, și adormi voios. Atunci i-se parū ca și când ar fi venit la el cățelul celal, ce i-a ajutat să dobāndescă pantofii și i-ar fi dis: Iubite Mucc, tu încă nu pricepi ce bunătate de pantofi ai, nici nu știi bine cum să-i folosești. Să știi dēră, că de vei apăsa de trei ori pe călcăie, poți cu ei sbura, unde ți-a fi gāndul, și cu bețișorul poți afla comori, că unde este îngropat aur, bate singur de trei ori în pāmēt; și unde este argint, de două ori.

Deșteptāndu-se Mucc din somn făcū numai decăt încercarea, deore-ce nu era cel lucru mare. Cum se apăsa pe călcăie și-și gāndi să fiă în cetatea cea mai de-apröpe, sbură ca fulgerul prin vēzduh și într'o clipă se tređi că-i în mijlocul piațului din 'acea cetate. Micul Mucc se gāndi acum, ce ar întreprinde să capete ceva bani, că-i era fōme și nu avea pe ce-și cumpēra māncare. Avea el un bețișor, care-i arāta unde sunt îngropate comori de aur și de argint, dăr unde sunt acele? Atunci îi cădū un pantof din picior și-și

gāndi să se bage el ca curier de poștă. Așa întrebă, unde-i palatul regelui și după-ce află, se duse la supraveghietorul sclavilor și-i spuse dorința. Acela-l mēsură din tălpi până 'n creștet și apoi îi duse: „Cum, tu cu piciorușele tale vrēi să fi curierul regelui?! Cară-te de aci, n'am vreme de stat de vorbă cu 'nebuni!“ Micul Mucc însă-l asigură, că 'i în tōtă firea și că se prinde pe rēmășag, că va implini slujba cum se cade. Supraveghietorul rise, apoi îi porunci, ca desēră să fiă gata de făcut proba. El însuși se duse la regele și-i spuse tōte. Er regele, un domn glumeț, porunci să se gate tōte, că desēră va fi o cursă de rēmășag în pratul castelului, unde chemă pe toți curtenii lui.

Când regele cu feciorii și cu fetele lui erau pe tribune, ce li-se făcuse spre acel scop, apărū micul Mucc și făcū înaintea domnilor un compliment frumos. Toți rideau voioși, dăr micul Mucc nu se încurca de risul lor, ci-și aștepta contrariul, care se și ivi, un ometeu lung cāt un copaciū. Princesa Amazva făcū semn și ce-i

tiunii, care neliniștesc spiritele în congregația.

Sperăm, că se vor mai afla și alții, cari își vor pune forțele într-o apărare dreptului nostru pe acest teren, unde ne putem și trebuie să ne validăm.

Inregistrez aceste cu scopul, ca publicul nostru se scie, cumcă inteligența din comit. Sătmăr și Ugocea nu dorme, nu e decădută, e conșcie de chemarea sa și se pregătește de a intra în tot momentul în luptă solidară și frățească pentru apărarea intereselor nămului său.

I. St.

Dela Reuniuni.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“, s'a stabilit programul său de lucru pe 1901, în ședința comitetului central, ținută la 31 Ianuarie n. 1901.

În scopul studierii și cunoșterii referințelor economice ale agriculturii, în cursul anului 1901 se vor ține întruniri agricole în comunele: Bradu, Vale, Turnișor, Cichindeal, Loman, Nucet, Mag, Răhău, Dobârca și Rusciort.

„Esposiția de vite de prăsilă“, împreună cu distribuie de premii în bani se va ține în comuna Ilimbav.

Cursul de altoit pomi se va ține în Săsciori.

Cu câte un altoi măr pădul va fi dăruit fiă-care membru al Reuniunii cu locuința în Apoldul-inferior.

În decursul primăverii se vor distribui între membri în mod gratuit semințe de trifoi, napî de nutreț, căneță italiană etc. Tot-odată comitetul mijlocește pentru orșicine i-se va adresa procurarea de semințe bune și ieftine.

Ou scop de-a da culturile albinelor o estindere cât mai mare, comitetul va distribui între membrii, cari se indelețnicesc cu stupăritul, coșnițe și alte unelte ținătoare de stupărit.

Cu scop de-a lucra la răspândirea culturii gâștelor de soi, membri vor primi în mod gratuit ouă, găini etc., de soiul Plymouth-Rock și eventual și alte soiuri de găși.

Mașina de semănat și alte eventuale unelte economice se vor pune spre folosire la dispoziția membrilor.

Între membrii din Boița și eventual din Cornățel se va sorta o vițea de rassa „Pinzgau“ și eventual alt soi de animale.

Cu scop de-a augmenta colecțiunea menită pentru muzeul industriei de casă, se va face un apel către femeile fruntașe din comune, cum și către preoțimea și învățătorii noștri.

Cuptorul de uscat pome sistem Cazenille, zidit în Seliște, seu se va esărênda, seu se va pune în lucrare de-adreptul prin comitet.

Direcțiunile „Tovărășilor agricole“ și ale „Insoțirilor de credit sistem Raiffissen“

se vor recerca a face comitetului Reuniunii raport amănunțit despre activitatea din 1900; în același timp comitetul va iusista pentru înființarea de-asemena așezăminte folositoare și potrivite trebuințelor economilor.

Membrii împărtașiți anii trecuți cu semințe de tot soiul, cu pădureți, ouă, găși etc., se vor recerca a face comitetului raport despre rezultatele obținute.

Membrii vor primi, la cerere, pădureți, meri, peri, pruni, gutui, cireși etc. În acest scop comitetul se adresază în minister cu rugarea a-ne împărtași și în a. o. cu pădureți.

În legătură comitetul va procura altoi de meri bulzesci (Zarand, com. Hunedorei), pe cari îi va împărtași între membri.

Institutul de credit și de economii „Albina“ va fi rugat să voteze un ajutor bănesc pentru Reuniune.

„Reuniunea economică“ din Orăștia. „Bunul Econom“ aduce scirea, că Comitetul Reuniunii a înaintat încă în toamnă rugare către ministrul de agricultură, ca să-i vândă din pepinierele de pomi ale statului, cu preț scăzut altoi de meri, peri, cireși și vișini, pe cari Reuniunea îi va împărtași între membrii săi în chip gratuit (de cinste), îndemnându-i și prin asta la o mai bărbătescă îmbrățișare a pomăritului, acest însemnat (dar de noi nesocotit) izvor de bogăție. Dilele astea s'a primit răspunsul dela ministru, prin care se dau Reuniunii altoile dorite, din grădina de altoi din Geoagiu, cu preț scăzut. În urma acestui fapt, „Reuniunea economică“ cumpără în primă-vara asta opt sute (800) de altoi, și anume 400 de meri: pădul, poinciș etc., 200 de peri de soi ales, 100 cireși și 100 de vișini, pe cari îi va împărtași după putință gratuit între membri Reuniunii. Afară de aceea va primi Reuniunea gratuit (având să porțe numai cheltuelile de pachetare și cărașie) 200 de pădureți bine desvoltați de meri și 100 de pădureți aleși de peri, pe cari îi va împărtași asemenea gratuit între membri săi. Cu o cale Reuniunea se va îngriji de mai multe sute de sarcei de altoi, meri și peri pentru pădureții de mai sus.

Producțiuni și petreceri.

Ticșul-săsesc, finea lui Ianuarie.

În 27 Ianuarie 1901, prin stăruința harnicului d-n preot Ilarion Cojocariu și a zelosului învățator Ioan Haizea s'a dat în Ticșul-săsesc o producțiune teatrală și petrecere cu joc.

S'au jucat piesele „Sărăcie lucie“ și „Nărodul și Neguțătorul“. Dintre persoanele, cari au jucat în piesa „Sărăcie lucie“ mai mult au atras atențiunea publicului Ioan Homorozean, jucând rolul nebunului, Ioan Roșca, jucând rolul cărașului și George Pason, jucând rolul goșmanului. Din dialogul „Nărodul și Neguțătorul“, foarte bine s'a predat rolul Nărodului prin d-l învățator Ioan

Haizea. În piesa „Sărăcie lucie“ foarte frumoș ne-au delectat d-ra Silvia Cojocariu, prin tonu-i melodos, cântându-ne o doină.

Intrate au fost 73 cor. 50 bani, spese 53 cor., subtrăgându-se spesele din intrare rămâne un rest de 20 cor., cari s'au și transpus în cassa școlii gr. cat.

Un participant.

Tinerii meseriași români din Brașovul vechiu vor aranja o producțiune teatrală declamatoriea Duinecă în 4 (17) Februarie 1901, în sala Restaurantului Nr. 5. Inceputul la 7½ ore s'era. După producțiune urmază dans, începând cu „Călușarul și Băntă“, Prețul intrării de persoană 1 coronă. Venitul curat este destinat pentru fondul corului dela Biserica Sfintei Adormiri din Brașovul-vechiu. Suprasolviri și oferte maritimose se primesc cu mulțămită și se vor chita pe cale publică. Bilete se pot căpeta la prăvălia d-lui N. Eremias și s'era la Cassă.

Programul: 1) Muzică. 2) „Haideți frați cu arma'n mână“, marș de * * * executat de corul tinerimeii. 3) „Buzatul la Biserica“, anecdotă populară de Th. Speranță, declamată de d-l I. Aldea. 4) „Uite mamă oolo'n sat“, de * * * executat de corul tinerimeii. 5) Muzică. 6) „Tramvaiul electric“, canțonetă comică de * * * predată de d-l D. Jaliu. 7) „Sentinela Română“ poezie de V. Alexandri, declamată de d-l D. Rusu. 8) Muzică. 9) „Vlăduțul Mamei“, comedie într'un act de I. Lupescu, jucat de d-nii: D. Jaliu, C. Voicu, V. Oprea și d-șorele P. Jianu, P. Spătar.

Corpul învățătoreșce din Preșmer invită la petrecerea cu joc (variata cu cântări și declamațiuni) a tinerimeii române din Preșmer ce se va ține Marți în 30 Ianuarie (12 Febr.) 1901 în sala „hotelului mare“. Inceputul la 6 ore s'era. Prețul intrării: de persoană 60 bani. Venitul curat este destinat pentru scop de binefacere.

„Reuniunea română de cântări și muzică“ din Bistra va da o producțiune teatrală împreună cu cântări și joc Marți în 12 Februarie 1901. în ospătaria d-lui „Hirsch“. Inceputul la 7 ore s'era. Prețul de intrare: Locul I. 2 cor. Locul II. 1 cor. 60 fil. Locul III. 1 cor. Venitul e destinat spre procurarea instrumentelor muzicale. Ofertele benevole se primesc cu mulțămită și se vor publica pe cale ȓiaristică. Program: I. Piesa teatrală: „Hartia Rezesiul“ operetă comică în I. act de V. Alexandri. II. Cântări: 1. Serenada de I. Vidu, 2. Când pe câmpie, 3. Pe malul lacului de O. Pursch 4. Plugar și ostaș de L. Tanasescu.

Reuniunea rom. de cântări și muzică din Reșița-Montană va aranja un concert Sâmbătă, la 23 Februarie, n. în sala Hotelului „Klemens“. Inceputul la 8 ore s'era. Prețul de intrare, de persoană: în șirele

prime, dela I. — III. 2 cor. dela IV. — VII 1 cor. 60 bani, dela VIII. — XIII. 1 cor. 20 bani. loc de stat 1 cor.

Programa: 1. „Junimea parisiiană“ cor mixt, de * * * 2. „Cine, cine...“ cor mixt, de Mucedescu. 3. „Răsunet dela Crișana“, cor mixt cu soli, de Vidu. II. 4. „Trecuile vlea“ și „Varia“ cor mixt de Mureșian-Vidu. 5. „Din ședătore“ cor mixt cu soli, de Vidu. 6. „Răsunetul Ardealului“, cor mixt cu soli, de Vidu. III. 7. „Ștefan și Dunărea“, baladă de V. Alexandri, cor mixt cu soli și acompaniament de orchestru. După concert: dans. În pauză se va juca: Călușerul.

Meseriașii români din Turda invită la petrecerea împreună cu teatru ce o vor aranja Sâmbătă în 23 Februarie st. n. a. c. în sala hotelului central. Inceputul punct la 7 ore s'era. Prețul de intrare de persoană 1 cor. 60 fil. de familiă 3 corone, peste 3 membrii de fiecare membru 1 cor. venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățătoarelor de meserie lipsiți de mijloce. Oferte maritimose sunt a-se adresa st. d-n avocat Dr. Eugeniu Pățăcear. Suprasolvirile se vor chita în public.

Nimicirea averei Burilor.

Diarul „Morning Herald“, ce apare în Perth (Australia vestică) și este foia „lealiilor“, publică următoarele:

„Când am cotit în strada mică, — scrie raportorul numitei foi, — am văduț înaintea celei dintâi case o mulțime de obiecte, cari formau aranjamentul unei case modeste. Pe o ladă ședea o femeie îmbrăcată cu o haină neagră simplă; cu cotele se răzima pe o măsuță și cu mâinile își acoperea fața. Lângă ea, ținându-și o mână pe umăr, sta drept o fată ca de 18 ani, cu buzele strinse și cu o roșată de mână în obraji. „Tomiesi!“ (soldați englesi) cu fețele strălucitoare de bucurie umblau în sus și în jos în buzunare și trășiți cu lucrurile furate. Unul eși din casă cu o violină subsuoră, și când își lega violina de șea, din casă isbucni o flacăra mare. Fata șopti ceva în limba olandesă la urechia femeii; aceasta suspină tare și un bășet mic, care până atunci era foarte liniștit, bătă în palme de bucurie, când văduț flacăra de-asupra casei părinților. Eu m'am apropiat de sergentul, care avea comanda peste „Tomiesi“. „Am căpătat porunca să ardem tot“, imi spuse, arătând spre stradă, „d'êr e un aspect sdobitor!“

„A doua casă era de piatră și înainte avea o verandă. La prima ochire, m'am convins, că femeile, cari steteau în ușa casei, aparțin unei familii culte bure. Un soldat strigă: „Dece minute, scôteți afară ce aveți de gând, apoi fi dăm foc!“ Cu tôte că femeile nu sciau o vorbă englezesce, totuși ele au înțeles, ce a ȓis soldatul. Nicu strigă, nicu o imputare seu protest; mama și cele două fice au intrat în casă și au scos ceea-ce era mai prețios. O odaie

doi fugători pe 'ntrecute sburară ca săgețile preste prat. Micul Mucc îl lăsă înadins la început înainte, d'êr îndată-l întrecu și era de mult la semn, când ajunse contrarul lui. Pe învingător îl felicită poporul și regele cu căldură. Êr regele îi spuse, după-ce Mucc i-se așternu la picioare: „Tu iubite Mucc, vei fi fugarul meu și pururea vei fi pe lângă persoană mea, pe an vei ave plată o sută de galbini și vei mânca cu cei dintâi servitori ai mei“.

Acum credu Mucc, că în fine și-a aflat norocul, care atâta-l căutase. El se bucura de deosebita dragoste a regelui și acesta-l folosia la expedițiile sale cele secrete și grabnice. Acesta, firesce, îndată stîrni gelosia celorlalți curteni și ura contra lui Mucc; ei se conjurară să-i așternă patul, numai cât era greu, că Mucc era favoritul regelui. Mucc, care vedea bine planurile lor, cerca în tot modul să se facă plăcut dușmanilor lui, și fiind-că credea, că înfundându-i de bani și-i va puté mai lesne face din dușmanii prietini, cercă cu beșigașul lui d'êră va da de nisce comori, să le astupe gura. Ori unde mergea el la

plimbare, lua beșigașul cu sine și cerca, cu deosebire după-ce auđi, că repausatul rege a îngropat mulți bani pe timpul unui răsbel.

Intr'o s'era era în grădina castelului, atunci simți, că băta îi sări din mână și lovi pământul de trei ori. Intr'un arbore din apropiere făcu un semn și apoi merse la palat, ca să se întorcă în puterea nopții și să cerce. D'êr nu era lucru ușor pentru un om micuț ca Mucc. Abia după muncă de câte-va césuri îi succese să nimerescă un coperiș de vas, pe care ridicându-l, zări o ôlă plină de galbeni. D'êr deore-ce nu o puté ridica, își umplu șerparul, ciorecii și mantăua, apoi astupă grôpa cu îngrijire și grăbi spre palat, unde băgă aurul în perinile sofalei sale. Aurul însă, care-l împărtașia Mucc cu mână plină, în loc să câștîge prietinia curtenilor pentru Mucc, făcu ca invidia lor să crească și mai tare contra lui. Il țineau, că-i un falsificator de bani, ori un hoț. Și începură a l învinui la regele în deosebite moduri: între altele susțineau tare, că micul Mucc a furat bani din visteria regelui. Acesta

fă apă pe m'ora tesaurarului, care nu prea bucuros își făcea socotelele. Regele dete porunci, să spioneze toți pașii lui Mucc și când acesta merse êr într'o s'era să-și caute com'ora, îl pândiră, îl prinseră și-l duseră înaintea Regelui.

Regele primi foarte neplăcut pe fugarul seu, care-i conturbă somnul și ținu cu el un interogator strășnic. Ôla cu aurul fă pusă înaintea regelui și tesaurariul declară, că el a surprins pe Mucc chiar când voia să îngrope ôla în pământ. Regele întrebă pe acusatul, de-i drept ceea-ce susțin acusatarii, și Mucc declară, că el a desgropat ôla în grădina și nu cerca să o îngrope. Toți cei preșenți riseră cu hohot, êr regele era din s'ema 'natară aprins de mâni și tesaurariul statului susținé, că suma aceea este ceea-ce lipsesce din visteria. Atunci porunci regele pe micul Mucc să-l închidă în turn, êr aurul îl dete tesaurariului, êr acesta îl duse acasă și-l numără. Omul cest r'eu însă nu spuse nim'ru, că în fundul ôlei află o țidulă, pe care sta scris: „Inimicul a inundat țera mea și de aceea îngrop aci o parte din comorile mele; cine

ar afla-o, să fiă blăstemat și afurisit de nu o va preda fiului meu. — Regele Sadi“.

Micul Mucc avu o luptă crâncenă: el scia, că furul, ce se întinde la comorile regelui, e fiul morții, bucuros n'ar fi murit, d'êr tot atât de greu îi era și să-și descopere secretul. Dela pantofii, săi încă nu prea spera mântuire, deore-ce atât era de tare legat de ziduri, încât nicu nu se puté mișca. D'êr când i-se anunță sentința pentru a doua ȓi, se hotărî, să se lipsescă de băta și deci descoperi regelui secretul, făcând numai decât o probă, care succese minunat. Regele observă, că visternicul l'a înșelat, deci îi trimise numai decât un șinor de m'etase (semn că cu aceea se sugruma el însuși cu mâinile sale numai decât). Micului Mucc însă-i ȓise: „Îți cinstesc viața, d'êr să-mi descoperi și secretul pantofilor, altfel ești rob pe viață.“ Micul Mucc îi spuse ce-i cu pantofii, d'êr nu spuse și cum are să urmeze cu ei. Regele voios probă pantofii numai decât, fugi cu ei ca nebun prin cea grădină încocă și 'n colo până cădu j'os ca mort, deore-ce nu scia, cum să-i oprescă. Regele luă dela

mare de locuit aveau, foarte frumoși aranjați: covore moi, mobile sculptate din lemn de stejar, un clavier, icône frumoase, dulapuri cu cărți și alte lucruri frumoase și de valoare. Soldații au răscolot toate odăile și au luat tot ce numai au putut. Femeile lu- crau mai departe în tăcere.

„Când eu am vădută și m-am gândit cum s'au întâmplat toate acestea, ca noi să purtăm războiul cu femeile, ca astfel să su- punem pe bărbați, m'am întrebat cât de des vor avea Englezii ocaziune să se ruși- neze. Când sergentul vedu cum cele două fete se necăjeau cu o ladă mare în casă, și soldaților: „Ajuta-ți fetelor să scotă lada“. Fata mai mare zimbi disprețitor, când soldații ridicară lada și se plecă sergen- tului spre a-i mulțumi. Acesta se încerca să-și ascundă mila; eu l'am auzit zicând: „Mai departe nu pot să primesc“, și el dispără.

Scrieri economice.

Cea mai bună și mai instructivă carte pentru bibliotecile școlilor populare și cele ambulante, precum și pentru ori-care privat, mai ales însă pentru agricultorii noștri de totă sēma, carte, care formeză călăuza și povătuitorul desinteresat al preotului și în- vătătorului român dela sate în toate cesi- nile economice și sociale a fost recoman- dată de Venerabilele Consistore metro- politane gr. cat. din Blăși și gr. or. din Sibiu pentru a fi procurată pentru biblio- tecile școlare, este cartea intitulată:

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropol- ital din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, sēu Agricultura generală. 34 cōle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Mi- nister de Agricultură al României cu deci- sia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corōne.

Vol. II. **Pitotechnia**, sēu cultura specială a plantelor, 38 cōle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Aca- demia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corōne.

Vol. III. **Zootechnia**, sēu Cultura ge- nerală și specială a vitelor cornute, dim- preună cu lănușia și lăptăria, 49 cōle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corōne.

Vol. IV. **Economia Rurală**, sēu orga- nizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corōne.

Cartea d-lui prof. Maior se deose- besce esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatură română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate cesiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agri- cultura română din toate țările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lu- crări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Se află de vânzare la tipografia A. Mureșianu în Brașov, la librăria W. Krafft în Sibiu și la autor în București Str. Oc- cident 18.

*

In tipografia „Gutenberg“ I. Göbl din București a apărut a XVII-a cărțicioasă din Biblioteca populară a Administrațiunei do- menului Corōnei, tratând „Cultura plan- telor de nutreț“, de Dimitrie G. Ionescu, doctor în științele naturale. In cărțicioasă această populară se descrie într-o limbă în- țelășă și de cătră săteni cunoscutele de lipsă pentru întocmirea unor fēnațe anume făcute, cultivând ierburii, trifoiuri și alte plante dintre cele mai hrănitore.

Dare de sēmă.

Șardă, 2 Februarie 1901.

Subscrisul în numele senatului sco- lastic din Șard aduc mulțumirile cele mai sincere st. domni, cari la produțiunea tea- trală împreună cu joc aranjată de tine- rimea rom. din Șard, au binevoit a face ur- mătorele suprasolviri:

Petru Pop, jude reg. în Brașov 5 co- rōne, Ioan F. Negruț, profesor prep. în Blăși 4 cor. Enea Pop Bota paroh gr. cat. în Șard 3 cor. George Lascu 2 cor. Ioan To- mușiu 2 cor. Aureliu Pop Bota 1 cor. 20 ban. Betranu Voina 1 cor. 20 ban.

Deutsch Iakab, Czövek Robert, Zinger Adolf, câte 1 corōnă.

Valeria Radeșiu, Ioan Domsia, câte 80 ban.

Stefan Angel, Vasile Bucerșian, Pan- dur György, Nicolae Pop Bota, Ioachim Totoianu, Ioan Dumitrean, câte 40 ban.

Lucreția Chira n. Barbu, Grigoriu Vulcu, Emiliu Rusu, Bányai Lajos, Basiliu Luca, Panfilu Barbu, Molnár Sándor, Vol- kai Ferencz, Ioan Streșianu, George Da- nila, Pompeiu Morușca, câte 20 ban.

Corneliu Meteș,
not. sen. scol.

Mulțămită.

Neputând mulțami în parte tuturor St. persoane, cari au binevoit a ne esprima condolențele cu ocaziunea încetării din viață a iubitului nostru tată Nicolae Pop, întem- plată la 27 Dec. a. tr. primă-că M. O. D-ni și D-ne pe calea această profunda noastră mulțămită.

Tohanul-vechiu, în 6 Faur 1901.

Familia Pop.

Literatură.

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Ra- țiu, prof. ord. la preparandia din Blăși. Prețul 2 cor. plus porto 10 ban. Venitul curat al acestui op se va contribui la for- marea unui fond pentru Internatul prepa- randial din Blăși.

Pilde și sfaturi pentru popor, Sub acest titlu a esit de sub tipar în Ti- pografia „Aurora“ din Gherla o nouă carte scrisă de d-l Ioan Pop Reteganu, cunoscutul nostru scriitor popular. Cartea conține 160 pag. în format 8° și conține vre-o 24 de scrieri cari cuprind diferite învățături pen- tru trebuințele țeranilor noștri O recoman- dăm ca o carte foarte de folos și de petre- cere pentru popor.

Se poate procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

Insemnătatea meseriilor.

— Fine. —

Ce face meșteșugarul? Ce se facă: pe el nu-l dore capul de e vreme bună, ori de plouă. Dacă-i sănătos, acul lui nici când nu rugi- nesce, nici nu-l bate ghiața, cum dice și cântecul:

„...Și de 'mpungă numai cu ac
In piele ori în bumbac:
Vine-ți lapte și fărină
Parale o pungă plină!“...

Apoi dacă la croitor ori la co- jocar îi merge bine, ȕeu nici măes- trul faur (covaci) nu se plânge, căci:

„Dai 3—4 cu ciocanul
Și-ți sosese gologanul!“...

Mândru și voios cântă măestrul măsariu, apoi rotariul:

„...Faci o spiță pe o rotiță
Eță câte-va groșite“...

Cât de bine și de frumos sună astfel de vorbe din gura măestrilor români, și ce bine ar fi, când în totă comuna românească s'ar afla numai meșteșugari de român: fiă papucar, fiă cojocar, fiă pielar ori boltaș, altul cismar, altul mēsar, ori rotar și altul faur, așa că banul strins și câștigat cu trudă românească, se se strîngă să sporască, tot în pungă românească!...

E foarte frumos și plăcut a fi și plugar, ba e cât de mândru, nu însă când ai numai vre-o câte-va parțele de pământ, din cari abia poți acoperi lipsele și necasurile fa- miliei, poți trăi de pe o țiq pe altă, și încă cu puțină nădejde: dacă dă Dumneȕeu rōdă la hotar.

Am ajuns timpul, când și po- porul român a mai esit din igno- ranța, din întunecimea ce domnea peste mintea lui; s'a câștigat atăta cunoscință, încât se pricēpă de ce folos și cât de mare însemnătate sunt meșteșugurile, singurul mijoc, singura cale, pe care poporul nostru român din starea mai sēracă pōte ajunge la bunăstare.

*

Un mare bine-făcător și spriji- nitor al meseriașilor s'a ivit în per- sōna vrednicului și venerabilului domn Ioan Vișa, care o parte destul de însemnată — precum se va vedea mai la vale, — din „fundațiunea I. Vișa“ a lăsat-o în favorul meseria- șilor.

Prin bună voința Domnului I. Bardoși, inspector școl. în retragere, am ajuns în posesiunea unui „estras“ din acea fundațiune, care spre știință și spre orientarea părinților și ca- pitor de familie, sună astfel:

„Fundațiunea Ioan Vișa“, cetățen și proprietar de casă în Sibiu, este aședat sub îngrijirea și administrarea ordina- riatului Archiepiscopesc și Metropol. român gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, care im- preună cu Capitlul sēu Metropolitan vor îngriji, ca fundațiunea această să se ad- ministrare după normele, ce se usēză cu alte fundațiuni pie concrețute aceluiași Capitlu.

Capitalul fundațional este să fructifice și venitul să se adaugă la capital până atunci, până când venitul în procente și dividende, după efectele de valōre ale acestei fundațiuni, va ajunge la suma anuală de 1000 fl., ceea-ce probabil se va întâmpla în 1902, după-ce hărțile de valōre aparțin celor mai renumite institute de credit și comerciale de ale nostre: „Albina“ (Sibiu), „Arieșana“ (Turda), „Bihoreana“ (Oradea- mare), „Sălăgeana“ (Gibău) și „Mercur“ (Deșiu).

După activarea fundațiunei 20% din venitul anual se vor adauge în restimp de 100 ani în fiă-care an la capitalul funda- țional, ȕr după espirea restimpului de 100 ani se vor capitalisa numai 10% din același venit în restimp de 50 ani; după 150 ani numai în acel cas se se capitali- seze ceva din venitele fundațiunilor, dacă la cererea administrator. parochial gr. cat. din Sibiu Capitlul Metropol. va afla a fi cu scop.

60% din venitul anual se vor da ca stipendii și ajutōre la tinerii rom. de con- fes. gr. cat. și gr. or. de ambe sexele, născuți pe teritoriul pășilor Ardelene ale regim. ung. în estensiunea, care a fost cunoscută în periodul din 1850—1860 sub numirea de marele principat al Transil- vaniei: preferindu-se în prima liniă fiil parochienilor gr. cat. din Sibiu, ȕr în lipsa acestora fiil, de ambe sexele ai credin- cioșilor din tractul protop. gr. cat. al Si- biului, și cari tineri vor fi aplicați ca în- vătăcei, vor fi aplicați în diferite ramuri de meserie, industriă, artă și comerț.

Ajutorul cel mai mic anual de care pōte beneficia un învățcel, va fi de 25 fl., solvinți în două rate semestrale.

Ajutōrele acestea cu înmulțirea și creșterea capitalului fundațional după valōrea banilor, după jurstările locale și in- dividuale, se pot mări. La conferirea acestor stipendii și ajutōre înainte de toate se fiă considerați orfanii de ambii părinți; ȕr după aceștia orfanii a căror mamă e în viață și în rēndul al 3-lea atari tineri, ai căror părinți sunt încă în viață, însă sunt lipsiți de mijlocele materiale.

Învățcelul, care într'un an a fost beneficiat cu acest ajutor, este a-se împărțasi și în anii urmatori, afară de casul, dacă s'ar purta rēu, sēu n'ar învăța cu di- ligență, în care cas își pierde dreptul la ajutor.

De aceea de cum va învățcelul mēs- tria ș'o învață în 3—4, ajutorul încă are să i-se întindă 3—4 ani.

Mucc pantofii și bețișagul, și pe el fi alungă în lume din țera lui. Șera lui nu era mare, și așa în 8 ore fi Mucc preste graniță.

Urând pe ori-ce om, părăsi drumurile bătute și apucă câmpii și pădurile. Cu durerosul gând al morții, adormi în fiue într-o vale rēcōrosă, ocolită de smochini. După-ce se deșteptă, se urcă într'unul și mănca câte-va smochine. Apoi se cobori în vâlică să-și stimpere setea. Dér cât de tare se înspăimântă, când își vedu fața în apă, că-i crescuseră două urechi mari și un nas lung. Le apucă cu mâna, le pipăi, le trase, dér se convinse că-s ale lui, că se în crescute din capul lui.

— „Eu merit urechile de măgar!“ strigă Mucc, „căci m'am călcat norocul în picioare, ca un măgar!“ Umblă nemân- găiat pe sub pomii și după un timp prinse a mai mănca smochine. Dér mirarea lui, când își puse din întâmplare mâna la cap și simți că-i periseră urechile cele mari.

Indată se plecă la părău să-și oglindeze fața și să vadă de mai are urechile și nasul cel lung? Dispăruse ca prin farmec. Bu- curia lui!

Li mai dete buna natură mijlocele de a-l îndemănă spre fericirea lui. Culese decî smochine cât numai putu duce și se reîn- tōrse ȕr în țera lui, pe care o părăsise în necasul sēu cel mare. Era pe timpul, când fructele erau foarte rare. Se puse decî lângă palatul regesc, și nu trecu mult până vedu mergēnd p'acolo bucătarul re- gelui. Se uită la pōme cu băgară de sēmă și vedu că-s foarte frumoșe, apoi se apropie de Mucc și-l întrebă, cât cere pe corfa în- trēgă? Erau minunate fructe, dér Mucc ceru puțin pe ele, ca să le cheltuască cu- rēnd. Le și dete și-și vedu numai decăt de cale. Ce surprindere a făcut bucătarul, când în urma altor bucate, a adus și fruc- tele acestea minunate. Regele însuși, cu mâna lui, împărți pe la toți mesenii din ele și mănca și el lăcomos.

— „Dér, Domne Dumneȕeule, cum ești tu tată?“ întrebă princessa Amarza. Toți se uitau uimiți la regele; el avea nise urechi mari ca de măgar și un nas colosal. Dér și ceilalți curteni se bucurară de câte așa o decorațiă. Vē puteți închipui spaima! Trimiseră numai decăt pe la toți doftorii, dér toate pilulele și o'eurile nu fo- losiră nimic. Nasurile și urechile nu scă- deau, ba par'că mai cresceau. Acum ob- servă Mucc, că i-a venit timpul. El se îm- bracă ca doftorii ce-i învățați și-și puse o barbă mare și așa veni la palat îmbindu-se să-i doftorască. La început nu voiră să-l crețdă, dér după ce dădu numai o smochină la una din princeze, aceea pierdu urechile și nasul cel mare și fi frumōsă ca mai înainte.

Și regele-i oferi toate comorile lui, numai să-l lecuască și pe el. Ba regele îl și duse numai decăt în casa cu comorile să-și alēgă ce va voi. Acolo își află micul Mucc numai decăt pantofii și bețișagul. Se

preumbra el lung încōce și 'ncolo prin sală, să nu se nădăescă regele, apoi se re- peți la pantofi, își băgă piciorușele în ei, își luă bețișagul în mână și aruncându-și barba cea mare, îl cunoscu regele și în- cremeni. Apoi dīse Mucc: „Acele le iau cu mine, ȕr urechile și nasul țiq-le las țiq, ca vedēndu-le, să-ți aduc pururea aminte de micul Mucc, pe care l'ai rēsplătit cu pedepsă!“ Și cu aceste se întōrse pe căl- căie și dispărū. De atunci trāsce în ce- tatatea această ca un om foarte avut, dér și foarte simplu. Prin lungile lui esperiențe a devenit un om foarte înțelept, care mai mult merită admirarea, decăt disprețul tēu, copile.

Așa-mi povesti tata și povestea această o povestii eu ortacilor mei și noi toți îl onorăm de aci 'ncolo pe Mucc ca pe Mufti și ca pe Cadi.

Trad. de I. P. R.

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este

Apa amară „Francisc Iosif“

care mai mult de două-ȕeci de ani se bucură de neasēmănată popula- ritate. Efectul ei disolubil este durabil.

Apa amară „Franz Josef“ să nu lipsescă din nici o casă.

Decumva însă cutare fără voia lui, din cauza morbului său alte motive acceptabile, ar fi nevoit a petrece la măestria ca învățacel și al 5-lea an, numai ca de excepție va căpeta și pe anul al 5-lea.

Ajutorul ulterior încetă îndată-ce învățacelul ajutat ajunge a fi eliberat ca sodal de industrie sau calfa de comerț. Cu toate acestea, decumva ajutoratul numai decât său după 1—2 ani pornește în experiență în alte localități cu voie de a se deprinde mai bine în industrie, artă și comerț, eventual în străinătate; decât până atunci s'a purtat bine, este a-se împărtași dintr'un ajutor anual de cel puțin 25 fl. ca spese de călătorii și altele.

Învățacei, ca cei ajutați, cari ca calfe de industrie și comerț în alte localități, eventual în țeri străine, și-au câștigat calificațiunea ulterioară în industrie și comerț, decumva reînțorși acasă devin măestrii sau comercianți de sine stătători, se căsătorește și ar suplica în această privință: să primescă fiă-care câte un împrumut fără camete de cel puțin 100 fl., însă pe lângă obligămēntul, ca fiă-care să replătescă fundațiunei în 10 rate anuale de câte 10 fl., ăr plătitul să-l începă după ce espiră an. I. Cel ce după un morb său după infortuniu nu ar pute răsplăti într'un an, ori altul rata anuală scadentă: la cererea motivată, va pute să dobândescă amănare, ca să plătescă mai târziu.

Însă împrumutul acesta se va acorda numai la cazul, decât respectivul îl va cere dimpreună cu tatăl, eventual cu tutorul miresei sale și va documenta cu atestat dela autoritatea politică administrativă competentă, că a ajuns măestru sau comerciant de sine stătător și să însoră. — Mai departe: decât cu concursul fiitorului său socru, sau tutorul miresei sale și al altor caventși domni de credit întinde receruta siguritate de caventși.

Dreptul de a conferi ajutoarele croite în punctul mai sus, cum și de a declara, de vacante ajutoarele din această fundațiune; apoi de a întinde ajutorul provăcut mai sus, și în urmă dreptul de a acorda împrumutul și, compete exclusiv Consistoriului Archiepiscopesc român gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș ca corporațiune ecleziastică, adunat în ședință sub presiul Archiepiscopului și Metropolitanului de Alba-Iulia și Făgăraș ori al vicariului său general, ori în cas de vacanță a scaunului Metropolitan sub presiul vicariului capitular.

La ședința consistorială, în care se vor conferi stipendiile, ajutoarele și împrumuturile din această fundațiune, este a-se invita și parochul gr. cat. al Sibiului, decât cumva este asesor consistorial.

Ajutoarele provăcute în punctele mai sus se vor conferi tot-deuna prin concurs, care se va publica de către Ordinariatul Archiep. român gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, avēnd Consist. Arch. dreptul de a determina din an în an, conform venitului destinat pentru stipendii, ajutoare și împrumuturi, mărimea și numărul acestora, cum și specialitatea la care au să fiă aplicați tinerii de ambe sexe, cari vor pute fi beneficiari cu acestea stipendii și ajutoare.

Considerând dreptul de preferință al credincioșilor din parochiile și protopopiatul român gr. cat. al Sibiului, preoții respectivi vor aduce la cunoștința acelora, concursul publicat în 3 Dumineci după oltă în biserică după terminarea s. liturgii.

Cererile pentru stipendii și ajutor trebuie să fiă concepute și scrise în limba română din partea petenților avēnd — *caeteris paribus* — pe lângă considerarea celor mai sus amintiți, a fi preferiți acei tineri, cari vor avē studii pregătitoare mai multe, decât cari vor fi absolvați mai multe clase.

Petițiunile, intrate le va pertracta Consistorul Archiepiscopesc și le va decide în ședința ce se va ține la începutul lui Septembrie, ăr după mōrtea piului fondator, pe cât se va pute în ziua aniversării morții sale. — Cererile parochienilor gr. cat. din Sibiul și ale credincioșilor gr. cat. din protopopiatul Sibiului sunt a-se presenta pe lângă opinarea dată de comitetul parochial

pentru cei din parochia resp. de protopopul pentru cei din protopopiat*.

*

Etă un exemplu de vrednicia și mult dorit de a fi imitat și în părțile — pe Câmpia mai ales, — unde comune curat românesce sunt copleșite de jidanși speculanți și alți meșteșugari de neam străin de noi, căci aceștia numai spre sărăcie sunt pe capul poporului nostru românesc: să se ingrașe din avutul câștigat cu multă trudă și muncă a Românului.

Zace în competența și e datorința conducătorilor români dela sate și în special a domnilor preoți și învățători, ca cei mai deaprobe și mai mult în atingere cu poporul nostru, ca cu cel mai mare zel și abnegațiune isvorită din iubire față de poporul român și progresarea acestuia și pe asta cale, să se nisuescă a pătrunde cu sfaturi bune în inima țeranului român, a-l îndemna se îmbrătoșeze cu tot focul inimii meșteșugurile, dându-și mai întâiu copiilor la școlă să învețe: a ceti, a scrie și a socoti bine, și astfel pregătiți să-i trimită în vre-un oraș mai de-aprobe la vre-un măestru bun, de unde apoi bine pregătiți pe astă cale, ori-care se pōte întorče ărășii în satul său, ca acolo să-și continue cu vrednicia meșteșugul, spre binele și spre cinstea lui și al poporului.

Acastă cale bună, cinstită și frumoasă, trebuie să-și zacă la inimă fiă-cărui tată, ca cap al familiei sale, să se folosescă de această cale a meseriilor, ca în scurt timp să vedem și să aușim numai de meșteșugari români pe la satele noastre românesce, cu cari cu drag te poți tocmi în dulcea noastră limbă românescă.

Numai pe calea această putem fi siguri, că poporul românesc va ajunge la bună-starea, pe care toți Românii o dorim, căci numai ajunși la bună-stare putem să ajungem la: *gloria națională*.

Ajute Dumneșeu!

Ioan Giurgiu,
învēț. dir.

ECONOMIA.

Trifoiuri.*)

I. *Ulex Europaeus*, trăește în pământurile sărace, pătrundēnd adēnc cu rădēcina sa, și ținēnd umbră locului unde se găsește. Din această pricină chiar se întrebuintează la îmbunătățirea pământurilor ușore.

Acastă plantă este verde tot timpul anului, se dă însă la vite numai la vreme de iernă, deore-ce din luna Aprilie până în Septembrie, fiind amară la gust, nu o mănâncă nici o vită. Din contră, ca nutreț de iernă este nespūs de bun, atât pentru oi, cai, dēr mai ales pentru vaci. Trebuesc însă să se dea cât se pōte de mērunt tăiat, deore-ce frunzele fiind foarte ascuțite și tari, ar pute să pricinuescă mai ales la rumegătoare, înbolnăvirii. Într'adevăr, această plantă este neprețuită fiind-că dă și la vreme de iernă un nutreț verde și prospēt, dēr pregătirea nutrețului cere ăreși-care băgare de sēmă. Ramurile se taie cu cōsa, ăr cele de mai mulți ani, fiind mai grōse, se taie cu secera.

Acastă plantă este bine de a se sēmăna într'o cereală ca și lucerna, mai ales în pământurile sărace, unde nu prea merg sēmănaturile de grâu, este bine de a o pune în ovēs său secară. Ii priesce

* Din cartea „Cultura plantelor de nutreț” de Dimitrie G. Ionescu, de care facem amintire la rubrica „Scrieri economice”.

mai bine pământul năsipos și vremea secetōsă, decât în pământurile lutose tari, vărōse apoi și în locurile umede. S'a vēdūt chiar, că în locurile jilave, se întăresce și să îmbătoșeză mai repede, decât în cele uscate.

La hectar se pune 30—50 kgr. sēmīnță, une-ori tōmna, cel mai dese-ori însă primăvara în lunile Aprilie, Martie și anume într'un pământ foarte uscat. Când plantele sunt prea dese, se mai răresc. În unele părți se sēmēnă mai întâiu tōmna în rēsadniță și de acolo sunt scōse și puse primăvara în câmp.

Intr'un pământ nisipos, lutos și când împrejurările au fost prielnice, s'a putut scōte până la 100 000 kgr. de cositură verde pe an.

II. *Trifoiul roș de livadă* (*Trifolium pratense*), are nevoie de un pământ mai bogat și bine lucrat, din pricină că rădēcinile sale nu pătrund atât de adēnc, și nici nu se resfiră atât de mult, ca de pildă acele ale lūternei. În pământurile lutose bine adēncite și ceva vărōse, trifoiul merge foarte bine. Cât timp trifoiul este mic și se găsește mai ales într'un pământ a cărui față este săracă în materii hrănitōre, este ni merit de a-l ingrașa. Acastă trebă are loc tōmna târziu, când de-asupra locului de trifoiște, se întinde un strat de băligar de grajd. De obicei se pune ingrașăminte lungi, adecă băligar amestecat cu paie, cum se stringe de pe podēla grajdului. Trifoiul când este încă mic, fiind o plantă foarte simțitōre din partea frigului, acoperindu-l cu ingrașăminte lungi de grajd îl vom feri de geruri. Întrebuintarea ingrașămintelor este o mēsura cu atât mai nimerită, pe cât printr'ensele plantele capēta pe lângă hrană și umedă.

După multe încercări, făcute încă din vechime, s'a vēdūt, că ipsosul (gipsul) are o mare putere asupra creșterii trifoiului, de aceea chiar este de sfătuit de a presăra 200—400 kgr. de ipsos la hectar, și anume tōmna, ori primăvara, pe vreme ploioasă.

La hectar se sēmănă mijlociū 20 kgr.; decât însă pământul este bun și locul umed, se pune numai 13 kgr., ăr decât pământul este rău și uscăcios, se ia 32 kgr. Sēmēnarea să se facă cât se pōte de vreme, pentru-ca să nu apuce timpuri secetōse sēmīnța neîncolțită. Unii agricultori au sfătuit de a-se face sēmēnarea de cu tōmna, în pământurile ușore și uscate, ăr în cele umede și mai bune, primăvara. În pământurile tari neterciōse, sēmīnța se aruncă în mustul zăpezei.

De obicei sēmēnarea se face într'un ogor de grâu, secară, meiū, in, ori hrișcă, care însă nu-i prea des rēsărită. Sēmēnarea se face cu mâna ori și mai bine încă cu mașina, când se face economie și de timp și de sēmīnțe. Sēmīnța trebuie îngropată cât se pōte mai în fața pământului.

Când pământul nu-i tocmai potrivit, ori este vorba de a avē trifoiul pentru mai mulți ani, atunci nu se sēmăna curat, ci în amestec cu alte ierburii. Decă douē săptămāni după seceratul cerealei, trifoiul tot nu crește, atunci se face o sēmēnare din nou în locurile rămase gōle. De altmintrelea sēmēnatul prea des nu-i de sfătuit, de ore-ce ar pute să facă să putredescă trifoiul din picior.

Pentru-ca trifoiul să nu între în iernă prea buiac, adecă prea puternic, de obicei tōmna este cosit ori păscut. Cosirea se face în Sep-

temvrie când trifoiul se mai găsește în creștere. Pascerea este însă mai nimerită și pentru cuvēntul, că în urma ei trifoiul crește mai bine, decât după cositură, pământul se mai bătoșeză, și planta nu are grije de înghețat ierna. De obicei când trifoiul se găsește în pământuri ușore, este păscut cu vitele albe, ăr când se găsește în pământuri tari, este păscut de cătră oi. Trebuesc însă băgat de sēmă de a nu se da drumul la vite la păscut, când vremea ori plantele sunt umede, de ore-ce ar pute să strice sănētații vitelor.

Decă trifoiul este în primejdie de a se vęșteji, atunci este tăvălugit; prin această trebă planta capēta rădēcinii nouē, și pōte să se îndrepteze.

S'a găsit, că trifoiul tiner este mai bogat în materii hrănitōre, și în același timp mai ușor de mistuit de cătră vite, decât cel bătrân. De aceea și cosirea acestei plante se face când începe să dea în flōre, pentru-că se socotesce că în acest timp dēnsa dă o hrană mai îmbelșugată vitelor. În acest chip s'a putut scōte 2—3 cosituri pe an, fără ca planta să fi fost împedecată în creșterea sa. Trifoiul dă vitelor o hrană foarte bună, mai ales ăr darul de a spori puterea de a da lapte și de a face ca carnea vitelor, care îl mănâncă, să fiă mai gustōsă. Trebuesc însă de a fi cu băgare de sēmă și de a nu le da să mănānce un trifoiū abia cosit, plin de plōie ori de rouă, ci de a-l lăsa mai întâiu să se mai svānteze, și de a-l da amestecat cu alte ierburii ori cu fēn uscat.

Trifoiul se adună și ca fēn pentru vreme de iernă, această trebă este însă mai grea, deore-ce planta se usucă cu greu, și frunzele cad cu ușurință. Trifoiul cosit diminēta este lăsat să se svānteze, ăr de amēdă este întins pe capre, anume făcute pe câmp, unde stă până se usucă. Cu chipul acesta frunzele sale se fărīmă mai puțin și nu putrezesc, ca atunci când rămāne întins pe câmp. La hectar se pōte avē mijlociū 24,000 kgr. de cositură verde, sau 6,000 kgr. fēn. Într'un pământ lutos, humos se pōte capēta însă mijlociū 40,000 kgr. de cositură, pe când în unul clisos și rece, de abia 12,000 kgr.

(Va urma).

D-1 Emilian Micu, preot în Belincz (Temes-megye) caută spre cumpărare:

1) „Gazeta Transilvaniei” număr singuratic din anii 1838—47 să plătesc cu 25 bani numărul; — din anul 1848 Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 21, 55, 79, 102, 103 și 104 cu 1 corōnă numărul. Din anul 1849 Nr. 1—17 cu 50 bani numărul. Din 1850 Nr. 13 și 40; 1851 Nr. 27; 1852 Nr. 70, 71; 1853 Nr. 62, 89, 103, 104; 1854 mai mulți numeri; 1855 Nr. 2—16; 1856 Nr. 27, 31, 32, 33; 1857 Nr. 1, 2, 12, 13, 25, 41; 1858 Nr. 2, 3, 15, 70, 71; 1859 Nr. 1, 24, 29; 1860 Nr. 15, 16, 17, 18, 19, 23, 24; 1861 Nr. 1, 68, 70, 71; 1863 Nr. 1—11, 93, 94; 1864 Nr. 8, 10; 1865 Nr. 6, 19, 20, 25—51, 53—90, 91, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103 și 104; 1867 Nr. 47; 1868 Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 32, 35, 36, 37, 38, 92, 98, 99; 1869 Nr. 100; 1870 Nr. 1—16; 1871 Nr. 42, 43, 44, 45, 46, 72, 91, 92, 93, 94, 96—fine. 104; 1873 Nr. 41, 81; 1874 Nr. 5, 6, 7, 61; 1875 Nr. 62; 1876 Nr. 1, 2, 3, 4, 24, 99; 1877 Nr. 22, 23, 24, 34, 54, 61, 14, 18, 19, 20, 78, 85, 96, 97, 98, 99, 100, 101; 1878 Nr. 4, 37, 53, 73, 83; 1879 Nr. 1—10, 18, 86 și 102; 1880 Nr. 94; 1881 Nr. 17, 43, 59, 60, 61; 1882 Nr. 12—16, 43, 93, 94, 95; 1883 Nr. 1—11; 127; 1894 anul întreg. — Fiă-care număr plătesc cu 20 bani.

2) „Foia pentru minte“ anul 1840 Nr. 1, 7, 9, 17; anii 1839, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845 mai mulți numeri; 1846 Nr. 20, 26, 27, 31, 32, 52; 1847 Nr. 20 și 23 se plătesc fiă-care număr cu 25 bani; 1848 Nr. 28, 32, 36—42, 46, 47, 48, 50, 51, 52; 1849 Nr. 1—9 se plătesc fiă-care număr cu 50 bani; 1850 Nr. 1, 5, 21; 1851, 1852, 1853, 1854 întregi anii; 1855 Nr. 21, 23, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 37, 40, 41, 42, 43, 48—53; 1856 Nr. 17, 19, 20, 21; 1857 întreg anul; 1858 Nr. 30; 1859 Nr. 1, 2, 19, 41, 42; 1861 Nr. 2; 1862 Nr. 25, 28, 36; 1863 Nr. 14, 15, 22, 24, 25 și 30; 1864 Nr. 6 până la fine; 1865 Nr. 3 până la fine, fiă-care număr cu 20 bani.

3) „Observatoriul“ anul 1882 Nr. 87—104; 1883 Nr. 57, 58, 59—76, 80—93, 96, 97, 98, 102, 103, 104; 1884 Nr. 5—17, 22, 23, 33, 34, 40, 42, 43, 45, 72, 100—104; 1885 Nr. 26, 27, 30, 32—39. 42—52 plătesc fiă-care număr 20 bani.

4) Alexi „Noua bibliotecă românească“ Nr. 6, 7, 9, 10, 18, 19 fiă-care număr cu 25 bani.

„Călinarul Plugarului“

pe anul comun 1901,

se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

„Călinarul Plugarului“ intră în anul al IX-lea, cuprinzând: In partea calendaristică: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătoare; Calculul sărbătorilor mai mari; Posturile etc. Urmază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturi pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmază Genealogia domnitorilor; Tabele telegramelor și postale; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrilor; apoi Têrgurile din Ardeal, Bănat și Têra ungurească după datele oficiale îndreptate și publicate de ministrul de comerț.

In partea literară se găsesc bucăți alese: Cântec (poesii de G. Coșbuc); Ostașilor Români (P. Dulfu); Dorobanțul (G. Coșbuc); Craimicul primăverii (Sân-Petrea-nul); Testamentul lui Moș-Cărlig, schiță de I. C. Panțu; o frumoasă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbla pe pământ; Cuvinte înțelepte ș. a.

In partea economică: Lucrarea pământului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijiile de avut la hrănirea vitelor; Hrana țaranului și crescerea caprelor; Puterea de nutriție a pómelor.

Economia casnică: Prăsierea curcilor; Clocirea și crescerea puilor de găină; Conservarea oușlor. Urmază felurile povești tot din sfera economiei casnice.

In fine o interesantă istorisire despre Ciudățeniile trăsnetului.

De astă-dată „Călinarul Plugarului“ cuprinde ilustrațiunile: edificiul gimnasiunului român din Brașov și sala festivă a acestui gimnasiu.

Călinarul costă 25 cruceri séu 50 de bani exemplarul, (+ 5 bani porto postal.) Vândătorilor se dá rabat convenit.

Calendarul eptemănei.

IANUAR (1901) are 31 zile. GERAR.

Dzilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	28 C. P. Efraim Sir.	10 S. Scolastica
Luni.	29 Adu. sf. m. Ignat	11 Sep. Efrasina
Marti.	30 (+) SS. Gr. Va. Ion.	12 Eulalia
Merc.	31 Sf. m. Ciril și Ión	13 Catirina, Ben.
Joi	1 Martirul Trifon	14 Valentin
Vneri	2 + Intimp. D lui	15 Faustina
Sâm.	3 Sf. Drep. Simeon	16 Iuliana

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 8 Februarie. 1901.

Măsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor. fil.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos	11 80
"	Grău mijlociu . . .	11 40
"	Grău mai slab . . .	11 —
"	Grău amestecat . . .	9 80
"	Săcară frumoasă. . .	8 70
"	Săcară mijlociă. . .	8 20
"	Orz frumos . . .	7 30
"	Orz mijlociu. . .	7 —
"	Ovės frumos. . .	5 —
"	Ovės mijlociu . . .	4 80
"	Cucuruz . . .	7 20
"	Mălaiu (meiū) . . .	8 40
"	Mazăre. . .	17 40
"	Linte . . .	20 —
"	Fasole . . .	10 24
"	Sămēnță de in . . .	23 —
"	Sămēnță de cânepă . .	8 40
"	Cartofi. . .	2 —
"	Măzărache. . .	— —
1 kilă	Carne de vită . . .	— 88
"	Carne de porc . . .	— 88
"	Carne de berbec. . .	— 64
" kil.	Séu de vită prospēt . .	40 —
100 "	Séu de vită topit . . .	78 —

Cursul pieței Brașov.

Din 9 Februarie. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.74	Vënd.	18.80
Argint român. Cump.	18.20	Vënd.	18.26
Napoleond'ori. Cump.	19.10	Vënd.	19.16
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesi Cump.	127.—	Vënd.	2 57
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	23.65
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	21.70
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.10

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Februarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.10
Renta de corone ung. 4%	93.70
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.50
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.65
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.80
Bonuri rurale croate-slavone . . .	92.75
Impr. ung. cu premii	166.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	141.25
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hârtie austr.	98.35
Renta de aur austr.	118.—
Losuri din 1860.	135.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	16.85
Acții de-ale Băncei ung. de credit. 672.—	
Acții de-ale Băncei austr. de credit. 669.25	
Napoleondori.	19.14
Mărci imperiale germane	117.47 1/2
London vista.	240.62 1/2
Paris vista.	95.60
Rente de corone austr. 4%	98.15
Note italiene	90.20

Cursul losurilor private

din 37 Ian. 1901.

	cump.	vinde
Basilica	14.25	15.25
Credit	338.—	391.—
Clary 40 il. m.	141.—	143.—
Navig. pe Dunăre.	—	—
Insbruck	75.—	77.—
Krakau	65.50	67.50
Laibach	58.—	62.—
Buda	—	—
Pa'fy	150.—	152.—
Crucea roșie austriacă	143.—	146.—
" " ung.	47.75	48.75
" " ital.	—	—
Rudolf	60.—	63.—
Salm	180.—	181.—
Salzburg	68 —	72.—
St. Genois	158.—	—
Stanislaw	158 —	—
Trientine 4 1/2 % 100 m. c.	358 —	393.—
" 4 % 50	28.—	29.—
Waldstein	51.—	52.—
" de 10 franci	21.75	22.75
Banca h. ung. 4 %	—	—

Têrgul de rîmători din Steinbrach.

Starea rîmătorilor a fost la 5 Febr. n. de 29,871 capete, la 6 Febr. n. au intrat — capete și au eșit 108 capete rămânând la 7 Febr. n. un număr de 29,763 capete.

Se noteză marfa ungrurească: veche grea dela 88—92 fil. tinără grea dela 96—99 fil., de mijloc dela 94—96 fil., ușoră dela 90—92 fil. — Sêrbescă: grea 92—94 fil., de mijloc 90—92 fil., ușoră 88—90 fil. kilogramul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Un tinêr român,

în etate de 32 de ani, cu esistență sigură, dorește a face cunoștință serioasă cu atare gentilă, séu tine ră văduvă, bună economă, cu o zestre de 10,000 corone.

Adresa „Serios“ post-restante 2—2 (9) Hatszeg.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai carbicoșe la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunile cronice, suferinței de ficat, congestiunile de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.— Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbrantwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbrantwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de gôdină și reumatism și a altor urmări de rēcělă. Prețul unei sticlé originale plumbate, Corone 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimțterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kelleman și engros la D. Eremia Neпојii, Teutsch & Tartler.

ANUNȚ.

Sunt om singuratic, trai comod, fără ocupațiă, cu venit anual sigur de 2—2600 corone. Caut o femeie pensionată, amică de viață, séu cu alt venit anual de 6—800 cor., cu scop de căsătorie.

Cetitorii., cari în cercul cunoștințelor au astfel de femei, cari nu cetesc „Gazeta“ se le atragă luarea aminte sê-mi scrie la adresa:

„Buna voință“.

post restante Galsa.

(Arad m.) 1—3. p. u. Világós.

Costițe de miel
fripte pe grătar se capetă tot-déuna în restaurantul la „Gaura dulce“.

Nr. 15,1—3

KOSMIN
Apa de dinți „Kosmin“ în urma calităților ei superioare au fost premiată cu medalia de aur la tôte esposițiunile.
Flaconul 2 Cor. Duréză timp îndelungat. — Depou general pentru Ardeal: Victor Roth, farmacia la Ursu, lângă Teatru. Emil Jekelius, Teutsch & Tartler în Brașov.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & Cia.
DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

MULTE ȘI DE TOTE.

Fapte interesante din istoria naturii.

Capetele de ômeni decapitați, se scie, că se agită câtă-va vreme într'o mișcare convulsivă, întorc ochii, deschid gura etc. Dér în mod mai caracteristic se observă la animale semnele de viață după mórte.

Rățele, după ce li-se taie capul, mai fug încă și bat din aripi, se isbesc afară din vasul în care au fost aruncate, se rostogolesc departe și-și infig gâtul tăiat în pământ. Găștele alergă, fără gât distanță foarte mare, strade întregi, numai cât se lovesc mereu, căci le lipsesce facultatea vederii, gâtlejul li-se contrage și ér se lungesce. Un cap tăiat de curcan făcea mișcări după un minut și jumătate după tăiere, apoi se ridica trunchiul, alerga, bătea din aripi și-și întindea picioroșle spre gâtlej.

Impêratul Comod tăia capetele dela struț în arenă, pentru satisfacțiia sa barbară și-i lăsa sê alerge fără cap până în capătul cursei. Boerhave, renumitul medic, tăia capul unui cocoș flământ și acesta alerga după grăunțele aruncate dinaintea lui și trunchiul alerga în liniă dréptă până la nutriente și se pleca la el. Brôștele cu țest trăesc fără cap cu sêptemênile.

Un cap tăiat de viperă mușcă încă după mai multe zile; și trunchiul unei vipere cu capul tăiat se tira încă cu siguranță sub o grămadă de pietri, unde avea culcușul. Muștele din cameră se împerechéză și după ce li-se smulge capul; cum-că ele trăesc fără cap, e lucru cunoscut de toți. O albină decapitată séu un viespe înțepă destul de tare, ba chiar și o mică pârțicică a corpului dindărăt este în stare sê facă ns cu acul séu. Fluturii și gândacii sbôră fără cap, ba fluturile pôte sê și ouă regulat în acostă stare. Mortier taiă capul unui „bou a lui Dumvedeu“, o insectă mică, și-l puse două zile la sôre; capul își recăpătă viață și pișca bine cu cornele în deget pe scrutător.

O mică istoriôră.

Au fost odată patru musce și acestea erau foarte flământe. Una se puse pe un cârnat, care era pus pe o farfuriă și părea tare gustos. Musca a mâncat din țel și a murit, fiind-că era otrăvit cu anilin. A doua muscă gustî din o ôlă cu făină, și fiind-că această era amestecată cu sulfat de barit, a murit. A treia muscă năpusti asupra unei ôle culapte, dér ea în curênd se sfêrși, de-ôrece laptele a fost mestecat cu apă de var.

A patra muscă, vădênd aceasta, își gândi: „Acum e tot una, de murit tot trebuie sê mor și ca mórtea sê fie mai sigură, voiți folosi mijlocul cel mai sigur!“ și sbură pe o hârtie de muște, pe care era un cap de mórte și sta scris „otrăvit!“ Musca sugea-sugea timp îndelungat până se infoia, dér era veselă și sănătôsă — ea nu muri, de-ôrece hârtia pentru musce era falsificată.

Fondată 1867.

Fondată 1867.

Ereții L. HELMBOLD

(Proprietar: VICTOR HELMBOLD.)

Magazin mare de **giuvaere**, obiecte de aur, argint și **Brasov**, ciasornice

Strada Mihail Weiss nr 24, (cașa proprie).

Deposit mare:

de ciasornice elvețiane
aur și argint,
Metal, Nickel.

Deposit mare:

de giuvaere, obiecte de aur,
Inele de logodnă
în diferite mărimi, greutate și forme
fin lucrate.

Articole de tacămuri de argint.

ATELIER de REPARATURI.

Cumperare de obiecte vechi de aur,
argint și petri scumpe.

1173,0 — 18

Deposit
de

LEMNE DE ARS

Drumul Gărei nr. 9.

Lemne de fag întregi (blane) sau ferestreite și crepate,
duse acasă se capătă la subscrișii cu prețuri ieftine

ERNST JECKEL

Str. Hirscher 19.
Telefon nr. 208.

JULIUS TEUTSCH

Drumul Gărei 9.
Telefon nr. 122.

Ghete și Galoși buni și ieftini

recomandă spre cumpărare cu prețuri foarte moderate
Magazinul de încălțăminte
al măestrului pantofar

FRIDERIC BAHMÜLLER,

Magazinul principal: **Brasov** și Filiala:
Strada Porți nr. 15, Strada Vămii nr. 27.

Fabricate proprii, lucru bun și solid,
fasone moderne, tot soiul de **ghete** de dans, de iarna, etc., din cauza lip-
sei de loc în magazin, le vând mai ieftin, decât ori care concurență.

Ghete de iarnă bine căptușite de tot soiul pentru domni, dame, și copii
solid lucrate, știftete gata séu după măsură. — Tot felul de încălțăminte se
pregătesc și cu talpă „Asbest“.

Numai este durere de picioare!

Numai sunt: **bătăături, picioare asudate, înscortoșare, unflături, dege-
rături, fierbințală la tălpi,**

după o scurtă folosire (a ghetelor cu talpa higienică a Drului Högyes „Asbest“
ușurează mersul (umbletul). — Prețul unei perechi duble **Cor. 2.40** bani,
simple **Cor. 1.20** b. — Insemnătatea acestor tălpi „Asbest“ apare mai
evident din aceea, că armata ces. și reg. și honvețimea reg. ung. a comandat
22.500 perechi, cari deja său liferat.

Trimite contra ramburs, séu franco, asemnându-se prețul înainte
Representantul fabricii mărfurilor „Asbest“:

Frideric Bahmüller,
măestru-pantofar,

Brasov, magazin principal:
Strada Porți nr. 15. Filiala Str. Vămii.

5—80 (1229)

„Gazeta Transilvaniei“ en numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurca și la Eremias Nepoții.

Tipografia A. Mureșianu Brasov.

LAPTE

din Lăptăria centrală
curățit și Pasteurizat în sticle frumoșe și astupate,
lapte de **bivolită** cu **10 cr.** litru
lapte de **vacă** cu **8 cr.** „
Se capătă în fie-care și **próspăt**, la
E. R. Fernengel, Strada Hirscher
Podul Bătușilor nr. 2.

A V I S.

În localul de vânzare din „Hala“ de carne al Domnului
Constantin Orghidan nr. 18 și 19 se vinde:

Carne de vită cu . . . 38 cr. kgr.

Carne de porc cu . . . 36 cr. „

Carne de vițel cu 48—52 cr. „

In fie-care și se **póte capéta carne próspătă.**

Rogându-mă de o cercetare numerosă sunt cu

tótă stima

Nicolae N. Stinghe,
aréndatorul localului.

8—12

Ciasornice de părete cu musică

este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Aceste ciasornice în miniatură franțuzescă, are lungi-
me de 69 cm. — Castenul este acurat ca desenul, din
lemn de nuc natural, lucit, cu sculpturi aurite, și la fiă-
care oră **cântă** cele mai frumoșe marșuri și piese de dans.

Prețul numai 9 fl.

Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumă-
tățile și orele întregi, numai 6 fl. 80 cr.

— Se garantéză mersul acurat pe minută. —

De óre-ce sunt ajustate foarte elegant, se póte con-
sidera ca o mobilă frumoșă.

— Se trimite numai cu rambursă. —

Dacă nu convine, se póte returna și se restituie bani, de a'cea nu e nici un riscó.

— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,

VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2 K. 7—10.

Indispensabil și neîntrecut. Efect sigur.

Articol universal, Export în tóte țările.

CHIEF-OFFICE 48. CRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

Cele mai sigure, mai bune și totă lumea lăudate și căutate mij-
lóce de casă de vindecare sunt

Balsamul A. Thierry farmacist

un mijloc de vindecare neajuns pentru bóle de pept, plămâni,
ficat, stomac, și alte interne. Intrebuițat pe din afară

Mijloc de vindecare miraculos.

veritabil numai cel provécut cu marca colóre verde **Nonnenschutz-**
marke înregistrată în tóte statele culturale, și cu capsula tipărită firma: **Allein echt.**

Producția anuăă documentată 6 milioane de sticle.
12 sticle micé séu 6 sticle duble trimise franco cu posta 4 coróne. — O sticlă cu
prospect și insemnarea depourilor din tóte țările lumii 1 corónă 20 bani.

— Trimiterea se face numai după primirea banilor. —

Alifia-Centifolia A. Thierry numită Alifia miraculosă

mult căutată, renumită pentru efectele ei vindecătóre. Face operațiunii de prisos!
Cu acesta salbă sau vindecat un caries învechit de 14 ani, declarat de incur-
rabil, de curénd și o bóă de rac învechit de 22 ani. Are efect antiseptic, alină
durerile vindecă ranele de tot felul, înmóie, disólvă, trage din rană ori-ce corp
strein — Un borcan costă 1 cor. 80 bani. — Se trimite numai după primirea
banilor. L. acomande mai maré se dá mai ieftin. Se produce anual 1000.000 borcane.

Despre améudoué mijlócele de vindecare se póte vedea o arhivă de atestate
originale din tóte țările lumii. — Atrag atențiunea a se feri de falsificate și a fi cu
atențiune că borcanele se fie provécuté cu firma: **Apotheke zum Schutzengel des**
A. Thierry. — Unde nu sunt depouri se nu se cumpere falsificate, ci sé adreseze
comandele direct la

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Liferant des österr. k. k. taatsbeam ten-Verbandes.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)